

23.05.2022

Kokousaika 23.05.2022 16:00 - 17:07

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali/sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Gebhard, Elisa (etänä)	
Halla-aho, Jussi (etänä)	
Iskanius, Anniina	
Koskela, Minja	
Nuorteva, Johanna	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Tuomas	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
	poistui 16:48
Vanhanen, Reetta	
Vierunen, Maarit	
Pajula, Matias	varajäsen

Muut

Rydman, Wille (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aalto, Laura	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Lehmuskoski, Ville (etänä)	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Gros, Nina (etänä)	henkilöstöjohtaja
Haahtela, Ilkka (etänä)	vs. elinkeinojohtaja
Kivelä, Liisa (etänä)	viestintäjohtaja

23.05.2022

	Kühn, Markus Rope, Jenni (etänä) Menna, Lauri (etänä) Peltonen, Antti Saxholm, Tuula Hopeakunnas, Maisa Ainola, Pilvi Nirkko, Saara	strategiajohtaja kaupunginlakimies johtava asiantuntija va. hallintojohtaja rahoitusjohtaja viestintäasiantuntija hallintoasiantuntija hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja	Juhana Vartiainen	pormestari 386-400 §
Esittelijät	Juhana Vartiainen Antti Peltonen Sami Sarvilinna	pormestari 386 § va. hallintojohtaja 387-388 § kansliapäällikkö 389-400 §
Pöytäkirjanpitäjä	Saara Nirkko	hallintoasiantuntija 386-400 §

23.05.2022

---

§	Asia	
386	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
387	Asia/2	V 1.6.2022, Kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen valinta
388	Asia/3	V 1.6.2022, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
389	Asia/4	V 1.6.2022, Kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan yhtiöittäminen
390	Asia/5	V 1.6.2022, Pitäjänmäen Kokkokalliontie 9:n asemakaavan muuttaminen (nro 12743)
391	Asia/6	V 1.6.2022, Pasilan peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennuksen hankesuunnitelma
392	Asia/7	V 1.6.2022, Valtuutettu Emma Karin aloite suunnitelman laatimisesta Vanhankaupunginkosken padon osittaisesta tai kokonaan purkamisesta
393	Asia/8	Ympäristötarkastajan viran perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle 24.5.2022 lukien
394	Asia/9	Lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2021 arviointikertomuksesta
395	Asia/10	Helsingin kaupungin liittyminen Placemaking Europe -verkoston jäseneksi
396	Asia/11	Alueen varaaminen Laajasalosta NCC Suomi Oy:lle ja Niam Oy:lle asuntohankkeiden suunnittelua varten (tontit (AK) 49034/8, 10, 11 ja 12 sekä (LPA) 49034/7)
397	Asia/12	Valtuutettu Katju Aron toivomusponsi ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille
398	Asia/13	Valtuutettu Silja Borgarsdottir Sandelinin toivomusponsi HUSin kättilöiden työympäristön ja työsuhteiden parantamista korjaavien toimenpiteiden seurannasta
399	Asia/14	Kaupunginvaltuuston 18.5.2022 tekemien päätösten täytäntöönpano
400	Asia/15	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

23.05.2022

Asia/1

§ 386

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Jussi Halla-ahon ja Minja Koskelan sekä varatarkastajiksi Daniel Sazonovin ja Reetta Vanhasen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.05.2022

Asia/2

§ 387

V 1.6.2022, Kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen valinta

HEL 2022-004295 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee _____ kaupunkiympäristölautakunnan varajäseneksi (Otto Meren henkilökohtainen varajäsen) kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Otto Meren (Kok) 2.8.2021 § 232 kaupunkiympäristölautakunnan varajäseneksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Laura Rissasen pyydettyä eroa kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta, kaupunginvaltuusto valitsi Otto Meren 27.4.2022 jäseneksi kaupunkiympäristölautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Tällöin hänen varajäsenen paikkansa jäi avoimeksi.

23.05.2022

Asia/2

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirrko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Tarkastusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.05.2022 § 366

HEL 2022-004295 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

16.05.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

23.05.2022

Asia/2

11.04.2022 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 27.04.2022 § 97

HEL 2022-004295 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- myönsi Laura Rissaselle eron kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta
- valitsi Otto Meren kaupunkiympäristölautakunnan jäseneksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

23.05.2022

Asia/3

§ 388

V 1.6.2022, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2022-005546 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Kristi Hintille eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamus-toimesta ja
- valitsee Suzana Abenetin käräjäoikeuden lautamieheksi kaupungin-valtuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 19.4.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

23.05.2022

Asia/3

Kaupunginvaltuusto valitsi 8.9.2021 § 267 Kristi Hintin (Kok.) kärjäoikeuden lautamieheksi. Hän on 20.4.2022 pyytänyt eroa kärjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta Helsingistä muuton vuoksi.

Kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee kärjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Kärjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kärjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 19.4.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin kärjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

23.05.2022

Asia/4

§ 389

V 1.6.2022, Kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan yhtiöittäminen

HEL 2022-005718 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoitujen toimintojen siirtämisen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustettavalle kaupungin kokonaan omistamalle osakeyhtiölle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Majuri, projektipäällikkö, puhelin: 310 23608
paivi.majuri(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite1_Dipe-yhtiö_perustamissopimus_luonnos
- 2 Liite2_Dipe-yhtiö_Apporttisopimus_luonnos
- 3 Liite3_Dipe-yhtiö_yhtiöjärjestys_luonnos
- 4 Liite4_Dipe-yhtiö_Omistajastrategia_luonnos
- 5 Perustettavan yhtiön liiketoimintasuunnitelma, luonnos_päivitetty
- 6 Liite6_Digitaaliset peruspalvelut_Dipe-yhtiön palveluiden laajuus
- 7 Liite7_Dipe-yhtiö_Siirtomuistio henkilöstön siirtymisestä
- 8 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 9 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto Dipe-in perustan in-house yhtiöittämisestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Helsingin kaupunginkanslian strategiasaston organisaatioon kuuluu digitalisaatioyksikön digitaalinen perusta -tiimi. Digitaalinen perusta -tiimissä on kuusi alatiimiä: tukipalvelut, tietoliikenne- ja kyberturvapal-

23.05.2022

Asia/4

velut, palvelin-, konesali- ja kapasiteettipalvelut, elinkaari- ja palvelu- palvelut, asiakastarpeiden hallinta. Digitaaliseen perustaan organisatorisesti kuuluva sovelluspalvelut -tiimi ei kuitenkaan kuulu nettobudjetoituun yksikköön eikä siten yhtiöitettävien toimintojen piiriin. Digitaalinen perusta aloitti kaupunkitasoisena toimintona 1.1.2021 osana kaupunginkanslian strategiosaostoa. Digitalisaatioon panostaminen on tukenut kaupungin toimintakulttuurin muutosta ja luonut pohjaa tarvittavalle toiminnan ja palveluiden kestäväälle uudistamiselle.

Kaupungin talousarviossa 2022 on linjattu, että Helsingin kaupungin sisäisten digitaalisten peruspalveluiden tuottamista varten perustetaan in house -yhtiö, jonka olisi tarkoitus aloittaa toimintansa vuoden 2023 alusta. Yhtiön perustamista koskeva valmistelu on jatkumoa 2021 toteutetulle toimialojen ja keskushallinnon digitaalisten peruspalveluiden keskittämiseksi.

Kansliapäällikkö on asettanut Digitaalisen perustan yhtiöittämisen työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella suunnitelma digitaalisia peruspalveluita tuottavan yhtiön perustamiseksi, tehdä riittävät selvitykset yhtiön toiminnan käynnistämisen mahdollistamiseksi sekä varmistaa tarkoituksenmukainen toiminnan organisointi. Työryhmä käynnisti toimintansa 21.12.2021. Digitaalisen perustan yhtiöittämistä on selvitetty tiiviissä yhteistyössä ja avoimesti henkilöstön kanssa. Yhtiö on kaupungin määräysvallassa oleva sidosyksikköstatuksen omaava tytäryhtiö, jolta kaupunki voi ostaa palveluita ilman kilpailutusta. Yhtiö kuuluisi muihin kuin markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen ryhmään, eikä sen tarkoitus ole tuottaa voittoa.

Yhtiön liiketoiminta

Yhtiömuotoinen toiminta luo edellytykset laadukkaiden palveluiden tuottamiselle kaupungin asiakastahoille kustannustehokkaasti.

Yhtiöittämiselle on hyvät edellytykset:

1. Yhtiöitettävä kokonaisuus ja siirtyvät palvelut muodostavat jo nyt eheän kokonaisuuden, joka on ollut toiminnassa vuoden 2021 alusta alkaen.
2. Nykyisen yksikön organisaatio mahdollistaa yhtiölle häiriöttömän palvelujen haltuunoton
3. Yhtiön tarvitsemat lisäresurssit ja sen tarvitsemat sisäiset toiminnot (tukipalvelut) on tunnistettu
4. Merkittäviä vaikutuksia kuten roolien ja vastuiden muutoksia kaupungin muissa toiminnoissa ja tulevan yhtiön rajapinnoissa ei ole tunnistettu

5. Kaupungin tekemät sopimukset, jotka liittyvät digitaalisen perustan palvelutuotantoon, ovat lähtökohtaisesti siirrettävissä yhtiöön sellaisenaan

Yhtiöittämisessä perustetaan kaupungin sidosyksikkönä toimiva osakeyhtiö, jonne siirtyvään liiketoimintakokonaisuuteen kuuluu nykyisen kaupunginkanslian strategiaosastolla sijaitsevan nettobudjetoidun yksikön koko nykyinen toiminta kaikkine toimintaan liittyvine sopimuksineen ja palveluineen pois lukien sovelluspalvelut, jotka jäävät kaupunginkanslian digitalisaatioyksikköön. Lisäksi kaupungin digitaalisen perustan kehittämiseen liittyvän muutosohjelman projektit, omaisuuserät ja niihin liittyvät tietoliikennelaitteisiin ja verkkoon liittyvät vastuut siirretään yhtiön vastuulle, sisältäen esimerkiksi verkon valvonta- ja hallintalaajennus ja oman runkoverkon rakentaminen. Yhtiöön siirretään henkilöstön ja palvelusopimusten lisäksi nettobudjetoidun yksikön taseeseen 1.1.2021 jälkeen ostetut omaisuuserät niiden siirtohetken poistamattomaan hankintamenuun.

Yhtiö on kaupungin strateginen kumppani, joka myy, tuottaa ja kehittää digitaalisia peruspalveluja, jotka ovat kriittisiä koko kaupungille, toimialoille, virastoille ja liikelaitoksille.

Yhtiö ja kaupunki tekevät käynnistysvaiheessa yhden kaupunkiyhteisen puitesopimuksen palveluista ja hinnoittelusta. Asiakaskohtaiset palvelutasot ja volyymit kuvataan palvelusopimuksen liitteissä, joita tarkastellaan osana talouden ja toiminnan vuosikelloa. Yhtiön tulovirrat muodostuvat aiheuttamisperusteisesti hinnoitelluista digitaalisista palveluista ja niihin liittyvistä lisäpalveluista sekä palveluiden kehittämiseen liittyvistä muutosohjelman kuluista.

Yhtiön tulee ottaa toiminnassaan huomioon sidosyksikköhankintoihin ja ulosmyyntiin liittyvät säännökset sekä rajoitteet. Yhtiön tulee varmistaa, että sen liikevaihdosta enintään 5 % ja enintään 500 000 euroa muodostuu muilta tahoilta kuin kaupungilta tai kaupungin kokonaan omistamilta muilta sidosyksiköiltä. Lisäksi yhtiön sallitun ulosmyyntiosuuden puitteissa myymät palvelut tulee hinnoitella markkinaehtoisesti.

Yhtiön toimintaa ohjataan seuraavilla linjauksilla:

1. Yhtiö on Helsingin kaupungin omistama sidosyksikkö, joka palvelee Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvia tahoja.
2. Yhtiön tavoitteena on varmistaa tehokkaat jatkuvat digitaaliset peruspalvelut asiakkaille kilpailukykyisellä hinnoittelulla. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa.

3. Toimintaa kehitetään asiakkaiden palvelutarpeen ja kysynnän kehityksen mukaan.
4. Yhtiö investoi maltillisesti omistajan linjausten mukaisesti, jatkuvan toiminnan edellytysten ylläpitämiseksi sekä kustannustehokkaiden palveluiden kehittämiseksi.
5. Kaupunki ostaa yhtiön tuottamat palvelut yhtiöltä voimassa olevan palveluluettelon mukaisesti.

Luonnos yhtiön liiketoimintasuunnitelmasta on esityslistan liitteenä 5.

Yhtiön toiminnan laajuus, rooli ja asema

Toiminnan käynnistymisvaiheessa yhtiön palveluksessa on 140–150 henkilöä, ja liikevaihto n. 55 milj. euroa.

Vaikka yhtiö ei toimi kilpailutilanteessa, on yhtiön onnistuttava kaikessa toiminnassaan yhtä hyvin kuin markkinatilanteessa. Yhtiön palveluiden ja hinnoittelun tulee olla läpinäkyviä ja vertailukelpoisia julkisen ja yksityisen puolen verrokkeihin.

Yhtiön onnistuminen perustuu:

- Parhaaseen mahdolliseen ymmärrykseen asiakastarpeista ja sujuvaan yhteistyöhön osana kaupunkikonsernia
- Digitaalisiin peruspalveluihin fokuoituneen yhtiön toimintaan, joka mahdollistaa läpinäkyvän ja tarpeisiin vastaavan laadun ja hinnat asiakkaille
- Vahvaan ICT-osaamiskeskittymään kaupunkikonsernin sisällä
- Vastuulliseen ja kilpailukykyiseen palveluorganisaatioon
- Vahvaan kykyyn koota osaamista, kumppaneita ja kyvykkyksiä tuottamaan Helsingin kaupunkikonsernille sen tarvitsemia digitaalisia palveluita
- Liiketoimintamalli on asiakaslähtöinen, ja perustuu asiakkaan kanssa tunnistettuihin digitaalisiin peruspalvelutarpeisiin, joihin yhtiö tuottaa palvelut joko itse tai ostopalveluina.

Luonnos yhtiön toiminnan laajuudesta, roolista ja asemasta osana liiketoimintasuunnitelmaa on liitteessä 5.

Yhtiön palvelut ja palveluiden hinnoittelu

Yhtiö tuottaa seuraavia palveluja:

- Tukipalvelut: 1. tason tuki (toimittajaläpilaskutusena), lähitukipalvelu

- Elinkaaripalvelut (hankinta, tilaus, toimitus, poisto): laitteet, sovellukset, puhelinpalvelut
- Tulostuspalvelut
- Tietoliikennepalvelut: runkoverkko (sis. palomuuripalvelut), lähiverkko, liittymät, asiantuntijatyö
- Kapasiteetti- ja pilvipalvelut: asiantuntijapalvelu
- Pilvipalvelut: M365 hallinta, lisenssit, muut kollaboraatiotyökalut, pilven hallintapalvelu, asiantuntijatyö
- Tietoturva- ja määräystenmukaisuuspalvelut: kyberturvapalvelu, AD-hallintapalvelu, asiantuntijatyö
- Asiantuntijapalvelut

Yhtiö hinnoittelee palvelut aiheuttamisperusteisesti sovittuihin suorite- ja kustannusajureihin pohjautuen. Hinnoittelumallit perustuvat yksikkösuoritteisiin kuten €/laite, €/h tai kiinteisiin kuukausi- tai muihin aikasidonnaisiin palveluveloituksiin.

Kaupunki ja yhtiö laativat palveluista palvelusopimuksen, joka määrittelee palvelujen sisällön ja hinnoittelun. Yhtiö tuottaa palveluita kaupungin toimialojen, virastojen, liikelaitosten ja näin sovittaessa myös tytäryhteisöjen kuvaamiin tarpeisiin oman palveluluettelonsa pohjalta.

Yhtiön asiakkaina ja palvelujen tilaajina ovat kaupungin eri hallintokunnat (toimialat / virastot / liikelaitokset) sekä myöhemmässä vaiheessa mahdollisesti muita kaupunkikonsernin tytäryhteisöjä. Tilaaja vastaa omasta budjetistaan ja tilattujen palveluiden hyötyjen toteutumisen seurannasta, ja määrittelee omat palvelutarpeensa, palvelujen sisällön, laajuuden ja tarvittavan palvelutason yhdessä tuottajan kanssa. Tilaaja tunnistaa muutostarpeet ja uudet palvelutarpeet, ja tuo ne yhteisesti käsiteltäväksi ja päätettäväksi yhtiön hallintomallin mukaiseen foorumiin, joka päätetään käynnistämisyhteisössä.

Yhtiö tuottaa asiakastarpeisiin vastaavat, sovitut ja palveluluettelossa kuvatut palvelut kustannustehokkaasti. Yhtiö hinnoittelee palvelut läpinäkyvästi ja sovittuun hinnoittelumalliin pohjautuen, ja raportoi palveluista ja kustannuksista tilaajille.

Yhtiö hankkii palvelujen tuottamisen edellyttämät palvelut noudattaen kaupungin sopimuskäytäntöjä, ja valvoo ulkoisten palveluntuottajien toimintaa.

Luonnos yhtiön palveluista ja palveluiden hinnoittelusta on osana liiketoimintasuunnitelmaa liitteessä 5.

Yhtiöittämiseen liittyvät henkilöstövaikutukset ja yhteistoiminta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Henkilöstön siirtyminen yhtiön palvelukseen tapahtuu liikkeenluovutuksen periaatetta noudattaen. Kaikki luovutushetkellä digitalisaatioyksikön nettobudjetoituun digitaalinen perusta -tiimiin kuuluvat henkilöt, kaupunkiyhteiset sovelluspalvelut pois lukien, siirtyvät yhtiön palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä, jolloin palvelussuhteista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät kaupungilta yhtiölle.

Konserniohjeen mukaan kaupungin tytäryhteisöt ovat vastuullisia työnantajia, jotka toteuttavat hyvää johtamista sekä huolehtivat työelämän laadusta ja henkilöstön työhyvinvoinnista. Tytäryhteisöt kuuluvat työnantajajärjestöön ja soveltavat järjestäytymisensä mukaista työehtosopimusta. Yhtiön hallitus päättää yhtiön järjestäytymisestä.

Henkilöstön asemaa mahdollisessa liikkeenluovutuksessa sekä henkilöstövaikutuksia on käsitelty yhteistoiminta- ja viestintäsuunnitelman mukaisesti yhteistoiminnassa ja lisäksi koko digitaalisen perustan henkilöstölle suunnatuissa tilaisuuksissa. Ensimmäinen infotilaisuus henkilöstölle pidettiin 4.11.2021. Asiaa ja sen vaiheita on tämän jälkeen käsitelty säännöllisesti henkilöstön kanssa useissa eri tilaisuuksissa. Näillä tilaisuuksilla on huolehdittu siitä, että henkilöstön kuuleminen varmistetaan ja että koko henkilöstölle tarjotaan ajantasaista tietoa hankkeen valmistelusta. Tilaisuuksissa on myös varattu henkilöstölle mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kommentteja asian valmisteluun liittyen ja tällä tavoin on turvattu henkilöstön osallistumismahdollisuus.

Yhtiöittämistä on käsitelty kaupungin yhteistoimintasopimuksen mukaisesti yhteistoiminnassa edustuksellisesti kaupungin henkilöstötoimikunnassa 8.11.2021, henkilöstöpoliittisessa työryhmässä 27.1.2022, kanslian henkilöstötoimikunnassa 31.1.2022 ja henkilöstöpoliittisessa työryhmässä 24.2.2022. Tämän jälkeen henkilöstövaikutuksia koskevat yhteistoimintaneuvottelut (siirtoneuvottelut) on pidetty 17.3., 24.3. ja 28.4.2022. Siirtoneuvotteluissa on käsitelty luovutuksen kohteena oleva siirtyvä henkilöstö, luovutuksen ajankohta sekä luovutuksesta aiheutuvat henkilöstövaikutukset siltä osin kuin ne ovat luovuttajan tiedossa. Luovutuksensaajan ollessa perustettava uusi yhtiö osa henkilöstövaikutuksista ratkeaa, kun yhtiön toimivaltaiset edustajat ovat tehneet asioita koskevat päätökset. Siirtoneuvotteluista on laadittu kaupungin käytäntöjen mukaisesti siirtomuistio, johon on koottu henkilöstön näkökulmasta keskeiset asiat. Varsinainen päätös yhtiöittämisestä käsitellään yhteistoiminnassa henkilöstöpoliittisessa työryhmässä ja kaupungin henkilöstötoimikunnassa. Esityslista julkaistaan torstaina 12.5. ja kaupunginhallituksen käsittely on 16.5.2022. Kaupungin henkilöstötoimikunta on käsitellyt asiaa kokouksessaan 12.5.2022 ja sen lausunto on liitteenä 9.

Siirtomuistio henkilöstön siirtymisestä sekä muistiot siirtoneuvotteluista liitteinä 7–8.

Yhtiön talous

Yhtiön taloussuunnitelma perustuu seuraaviin lähtöoletuksiin:

- Yhtiö veloittaa kaikki palveluihin liittyvät kulunsa aiheuttamisperusteisesti pohjautuen sovittuihin suorite- ja kustannusajureihin asiakkailtaan. Myös investointien poistot veloitetaan asiakkailta.
- Yhtiöön siirtyvät digitaalisen perustan muutosohjelman kulut ja poistot veloitetaan kaupunginkanslialta
- Yhtiön muu investointitaso on arvioitu vuoden 2022 tasoa vastaavaksi. 2022 on ensimmäinen vertailukelpoinen täysi toimintavuosi digitaalisen perustan keskitetyille hankinnoille. Yhtiö aktivoi taseeseen jatkossakin hankkimansa tietoliikennelaitteet ja tietokoneet.
- Yhtiöön siirtyvät a) Digitaalisen perustan nettobudjetoidun yksikön taseeseen 1.1.2021 jälkeen ostetut omaisuuserät, b) muutosohjelman omaisuus 1.1.2021 alkaen sekä c) omistettu vanhempi runkoverkko (arvo noin 0,4 milj. euroa)
- Yhtiön sisäiset toiminnot on arvioitu laskelmaan – 1 milj. euroa/v – esim. HR, talous jne.
- Digitaalisen perustan taloussuunnitelmaan sisältyy vuosittainen palveluiden tuottavuusparannus (ks. alla)

Yhtiö rahoittaa investointinsa vaiheittaisella pääomituksella ja tulorahoituksella. Yhtiön toiminnassa taseeseen aktivoitavat investoinnit ovat kassavaikuttavia, ja niiden taloudellinen vaikutus jaksotetaan investointien käyttöiän mukaisesti tuloslaskelmaan poistoiksi ja sitä kautta asiakaslaskutukseen. Investointien poistoaika on keskimäärin noin viisi vuotta. Alkuvuosina vaiheittainen pääomitus on tarpeellinen investointien rahoittamiseksi, koska jaksotettujen poistojen yhteisvaikutus asiakaslaskutukseen on pienempi kuin investointien vaikutus yhtiön kassaan. Myöhemmin vuosina yhtiö rahoittaa investointinsa tulorahoituksella, kun poistot ovat likimäärin investointien suuruiset.

Yhtiön investoinnit				t. euroa
	Poistoaika (v)	2023	2024	2025-
Työasemat	4	6 265	6 300	6 300
Lähiverkon laitteet	6	2 400	2 400	2 400
Muutosohjelma	5	1 515	1 300	1 300
Runkoverkko	30	2 300	500	500
ICT-palvelut	5	2 900	2 900	2 900
Yhteensä		15 380	13 400	13 400

Talouden avainlukuja yhtiön käynnistyessä 1.1.2023 (milj. euroa):

- liikevaihto	55,4
- toimintamenot	49,7
- - josta materiaalit ja palvelut	39,2
- liikevoitto	0,3
- taseen loppusumma	31,3

Yhtiön toiminnan edellytysten varmistamiseksi suunnitteluperiaatteena on ollut siirtää yhtiöön Digitaalisen perustan nettobudjetoidun yksikön taseeseen 1.1.2021 jälkeen ostetut omaisuuserät ja niihin liittyvät poistot. Alkupääomitus asetettu siten, että kassassa on kunkin vuoden lopussa vähintään 1 kuukauden kassavaikutteisia kuluja vastaava määrä. Alkavan taseen käyttöomaisuus 18,3 milj. euroa, jolloin edellä mainittuihin suunnitteluperiaatteisiin pohjautuen tarvittava pääomitus on 24,3 milj. euroa. Pääomituksen tarve perustuu digitaalisen perustan investointisuunnitelmiin, jotka laskutetaan asiakkaalta osin jälkikäteisesti investointien poistojen perusteella. Vaikutus yhtiön kassavirtaan on vuosina 2023–26 yhteensä noin 20 milj. euroa.

Yhtiön perustamisen yhteydessä yhtiötä pääomitetaan yhtiön käynnistämävaiheen kustannusten vaatimalla määrällä 0,5 milj. euroa. Toimintojen siirtämisen ja yhtiön varsinaisen toiminnan käynnistymisen yhteydessä jälkeen yhtiötä pääomitetaan 23,8 milj. euroa yhtiön investointisuunnitelmaan pohjautuvan ja tarkemmin yhtiön perustaminen kappaleessa kuvatun vaiheistetun aikataulun mukaisesti.

Alkavan taseen käyttöomaisuus

	Kattavuus	Arvon perusta	Milj. euroa
Työasemat*	2021-2022	kirjanpitoarvo	7,2
Lähiverkon laitteet*	2021-2022	kirjanpitoarvo	3,5
Omistettu vanha runkoverkko	2006	asiantuntija-arvio	0,4
Runkoverkkoinvestoinnit	2022	kirjanpitoarvo	1,8
Muutosohjelman käyttöomaisuus	2021-2022	kirjanpitoarvo	2,8
ICT-palvelut*	2022	kirjanpitoarvo	2,6

* Nykyisen nettobudjetoidun Digitaalisen perustan yksikön omaisuus

Digitaalisen perustan muutosohjelman tuottavuustavoitteet (tilanne 05/2022)

Digitaalisen perustan toiminnoille on asetettu tavoitteellinen tuottavuuden lisäämisen tähtäävä toimenpideohjelma. Vuosi 2021 on vertailuvuosi toimintamenoista ja tuottavuustavoitteet yhteensä (milj. euroa) ovat seuraavat:

	Vertailuvuosi 2021	Säästö 2022	Kumul. säästö 2023	Kumul. säästö 2024	Kumul. säästö 2025
Yhteensä	17,8	2,1	3,8	5,4	6,6

Palveluiden hinnoittelun lähtökohtana on kattaa palveluiden tuottamisesta syntyvät kulut. Yhtiön ensimmäisen toimintavuoden aikana syntyy toiminnan käynnistykseen liittyviä kuluja, jotka rasittavat toiminnan tulosta. Hinnoittelu on läpinäkyvää ja verrokkeihin verrattuna kilpailukyistä.

Luonnos yhtiön taloudesta ja pääomitusvaihtoehdoista on osana liike-toimintasuunnitelmaa liitteessä 5.

Omistajastrategia ja toiminnan ohjaus

Laaditun omistajastrategialuonnoksen mukaan yhtiö kuuluu kaupungin muihin kuin markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin. Yhtiön tehtävänä on varmistaa kaupungin toiminnan edellytyksiä tuottamalla ja/tai hankkimalla keskitetysti asiakkaidensa tarvitsemat kriittiset digitaaliset peruspalvelut kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Yhtiö on keskeinen väline kaupungin kriittisten digitaalisten peruspalvelutarpeiden täyttämässä.

Yhtiö rahoittaa juoksevan toimintansa ensisijaisesti tulorahoituksella. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen kaupunkikonsernin yhtiölle asettamat tavoitteet huomioon ottaen. Yhtiö mahdollistaa ja siirtää edelleen asiakkailleen digitaalisten peruspalvelujen keskittämisestä, harmonisoinnista ja standardisoinnista saatavia tuottavuus-, laatu- ja osaamishyötyjä.

Kustannustehokkuus on kaupungin tarpeiden tuntemuksen ja toimitusvarmuuden ohella peruste kaupungin ostojen keskittämiseen yhtiölle.

Toiminnan taloudelliset ja muut tavoitteet vahvistetaan yhtiön strategiassa. Strategiasta johdetaan vastuualueittain kustannustavoitteet, laatutavoitteet ja toiminnalliset tavoitteet. Johto laatii strategian mukaisesti vuosittain tulo- ja menobudjetin hallituksessa hyväksyttäväksi. Budjetissa kuvataan millä panostuksilla vuositavoitteet saavutetaan ja miten resurssit käytetään. Budjetti laaditaan vastuualueittain pääkustannuspaikoittain.

Yhtiö kuuluu kaupungin konserniohjauksessa pormestarin toimialaan.

Luonnos omistajastrategiasta liitteenä 4.

Yhtiöittämisen toteutussuunnitelma ja aikataulu

Tavoite on, että uusi yhtiö käynnistää toimintansa 1.1.2023. ”Päivän 1” minimitavoitteet ovat seuraavat:

1. Yhtiö on perustettu ja on toimintakykyinen juridinen kokonaisuus.
  1. Yhtiöllä on hallinto ja toimiva johto
  2. Yhtiöllä on organisaatio, jolle on määritelty vastuut ja toimenkuvat
  3. Tarvittava alkurahoitus on järjestetty
2. Yhtiön hallitus on vahvistanut yhtiölle asetettavat tavoitteet, yhtiön toiminta-ajatuksen, liiketoimintasuunnitelman ja budjetin, sekä tarvittavat toimintapolitiikat.
3. Toiminnan kannalta kriittiset sopimukset (asiakas-, palveluntuottaja- ja muut sopimukset) on otettu haltuun tai vanhojen tilalle on neuvoteltu uudet.
4. Siirtyvä henkilöstö on yhtiön palveluksessa, ja avainroolit on täytetty
5. Yhtiöllä on toimivat prosessit palkanmaksulle, henkilöstöhallinnolle, taloushallinnolle ja muille keskeisille toiminnoille. Yhtiöllä on hallussaan toiminnan edellyttämät henkilöstö-, palvelu-, talous- ja muut tiedot.

Yhtiössä käytetään niitä kaupungin tuottamia tukiprosesseja ja palveluja, joita keskitetty Digitaalinen perusta käyttää siltä osin kuin se on mahdollista ja järkevää. Yhtiö toimii ainakin toiminnan alkuvaiheessa nykyisissä toimitiloissa.

Luonnos yhtiöittämisen toteuttamissuunnitelmasta ja aikataulusta osana liiketoimintasuunnitelmaa, esityslistan liitteenä 5.

Yhtiön perustaminen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Valmistelutyössä on päädytty seuraaviin keskeisiin yhtiön perustamista koskeviin periaatteisiin ja etenemissuunnitelmaan:

- Helsinki perustaa yhtiön jo ennen varsinaisen toiminnan siirtämistä yhtiöön myöhemmin tapahtuvaa toiminnan siirron vastaanoton sekä sopimus- ja työnantajavelvoitteiden valmistelua varten,
- Yhtiön nimeksi on suunniteltu DigiHelsinki Oy tai esimerkiksi Helsingin Digipalvelut Oy riippuen rekisteriviranomaisen kannasta eri nimivaihtoehtojen erottumisen osalta,
- Yhtiön osakepääoma on 250 000 euroa, joka jakautuu 1000 osakkeeseen,
- Helsinki merkitsee kaikki osakkeet 500 000 euron merkintähinnalla. Merkintähinnasta 250 000 euroa kirjataan yhtiön SVOP-rahastoon,
- Helsinki omistaa yhtiön perustamishetkellä yhtiön koko osakekannan (100 %),
- Siirrettävä toiminta siirretään apporttiluovutuksena yhtiöön. Samassa yhteydessä yhtiötä pääomitetaan tarkoituksenmukaisimmalla tavalla 23,8 milj. eurolla. Siirto toteutetaan 1.1.2023,
- apporttina luovutettavaa omaisuutta vastaan kaupunki saa yhtiön osakkeita,
- siirtyviin toimintoihin liittyvä henkilöstö siirtyy yhtiöön liiketoimintasiirron yhteydessä ns. vanhoina työntekijöinä liikkeenluovutuksen periaatteen mukaisesti,
- apporttiluovutuksena tapahtuvan siirron arvonnalisäverokohtelu varmistetaan Verohallinnolta haettavalla ennakkoratkaisulla. Siirron arvonnalisäverokohtelulla ei ole toiminnan yhtiöittämissä kannalta olennaista merkitystä, mutta asia on syytä varmistaa, koska se saattaa vaikuttaa yhtiön alkuvaiheen rahoitukseen.
- toiminnan siirtoon valmistautuminen (sopimukset, tietojärjestelmät ym.) syys-joulukuussa 2022,
- toiminnan siirtoon liittyvien yhtiöoikeudellisten päätösten tekeminen elo-joulukuussa 2022, operatiivinen toiminta yhtiössä alkaa 1.1.2023.

Kokonaispääomitustarpeesta 24,3 M€ sijoitetaan yhtiöön omana pääomana seuraavasti:

- Perustamisvaiheessa osakkeiden merkintähintana 0,5 milj. euroa (osakepääoma 0,25 milj. euroa ja sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto 0,25 milj. euroa)
- viimeistään 31.12.2022 12,5 milj. euroa (suora sijoitus SVOP-rahastoon)
- viimeistään 31.12.2023 5 milj. euroa ja (suora sijoitus SVOP-rahastoon)

- viimeistään 31.12.2024 6,3 milj. euroa (suora sijoitus SVOP-rahastoon).

Perustamisvaiheen jälkeiset pääomituspäätökset tuodaan myöhemmin erikseen päätöksentekoon. Vuosina 2023–2024 tehtävien pääomitusten vaiheistusta ja keskinäistä suuruutta voidaan tarvittaessa muuttaa erillisten päätösten yhteydessä, mikäli pääomitukseen vaikuttavat olosuhteet muuttuvat merkittävästi perustamisvaiheessa ennakoituista.

Luonnokset yhtiön perustamissopimuksesta ja yhtiöjärjestyksestä ovat esityslistan liitteinä 1–3.

Yhtiöittämisen hankinta- ja valtiontukioikeudellinen tarkastelu

Yhtiö on julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa tarkoitettu hankintayksikkö eli se kilpailuttaa hankintansa hankintalakea noudattaen. Yhtiön tehtävänä on varmistaa kaupungin viranomaistoiminnan edellytyksiä tuottamalla ja hankkimalla keskitetysti kaupungin tarvitsemat kriittiset digitaaliset peruspalvelut. Yhtiö mahdollistaa osaltaan sen, että Helsinki on maailman parhaiten digitalisaatiota hyödyntävä kaupunki sekä tukee kaupungin tukipalveluiden tuottavuuden ja läpinäkyvyyden kehittämistä. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen kaupunkikonsernin yhtiölle asettamat tavoitteet huomioon ottaen. Yhtiö ei toimi kilpailutilanteessa markkinoilla. Siten yhtiö tyydyttää hankintalain edellyttämällä tavalla sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta. Lisäksi voidaan todeta, että yhtiö toimii kaupungin määräysvallan ja valvonnan alaisena. Kaupunki omistaa yhtiön osakekannan, nimittää yhtiön hallituksen jäsenet sekä ohjaa yhtiön toimintaa.

Yhtiö on hankintalain mukainen kaupungin sidosyksikkö. Näin ollen kaupungin ja yhtiön välisiin hankintoihin ei sovelleta hankintalakea. Yhtiön ja kaupungin kokonaan omistamien muiden sidosyksiköiden välisiin hankintoihin ei myöskään sovelleta hankintalakea perustuen niiden väliseen sisarsidosyksikköasemaan. Yhtiö on kokonaan kaupungin määräysvallassa, koska kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 100 prosenttia sekä käyttää hankintalain edellyttämällä tavalla ratkaisevaa vaikutusvaltaa yhtiön strategisiin tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin hallituksen jäsenten nimeämisoikeuden, omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan keinoin. Yhtiön toiminnassa tulee kuitenkin varmistaa, että sen liikevaihdosta enintään 5 % ja enintään 500 000 euroa muodostuu muilta tahoilta kuin kaupungilta tai kaupungin kokonaan omistamilta muilta sidosyksiköiltä. Toiminnan kohdistumisen prosenttiosuutta laskehtaessa on otettava huomioon sopimuksen tekemistä edeltävien kol-

men vuoden keskimääräinen kokonaisliikevaihto. Käynnistysvaiheessa ei ole suunniteltu palveluiden ulosmyyntiä.

Lisäksi yhtiö toimii kaupungin ja sen tytäryhteisöjen yhteishankintayksikkönä, mikä kirjataan yhtiön toimialaksi sen yhtiöjärjestykseen. Yhteishankintayksikkönä yhtiö voi kilpailuttaa kaupungin ja sen tytäryhteisöjen käyttöön puitejärjestelyitä ja dynaamisia hankintajärjestelmiä, joiden kautta kaupunki ja tytäryhteisöt voivat hankkia tavaroita tai palveluja.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) artiklan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Euroopan unionin valtioneuvoston sääntöjä sovelletaan kuitenkin ainoastaan silloin, kun tuensaajana on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta riippumatta taloudellista toimintaa harjoittavaa yksikköä. Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluita tarjotaan markkinoilla. Valtiontukiarvioinnissa on siten selvítettävä, onko perustettava yhtiö valtioneuvoston sääntelyn mukainen yritys eli harjoittaako se taloudellista toimintaa.

EU-tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan julkisen vallan käyttäminen ei ole taloudellista toimintaa. Taloudellista toimintaa ei ole myöskään julkiseen vallankäyttöön erottamattomasti liittyvä toiminta, joka itsenäisesti arvioiden voisi olla tyypiltään taloudellista. Erottamattomuutta arvioidessa tulee selvittää, liittyykö toiminta luonteensa, siihen sovellettavien sääntöjen sekä tavoitteidensa perusteella julkisen vallan käyttöön vai ei.

Yhtiön tehtävänä olisi omistajastrategialuonnoksen mukaan varmistaa kaupungin toiminnan edellytyksiä tuottamalla ja hankkimalla keskitetysti kaupungin toimialojen, keskushallinnon ja tarkastusviraston tarvitsemat kriittiset digitaaliset peruspalvelut. Yhtiön vastuulla olisi siten kaupungin viranomaistoimintaan ja julkisen vallan käyttöön läheisesti liittyviä toimintoja, joita ei voi pitää luonteeltaan taloudellisina. Ilman kyseisiä palveluja kaupunki ei voisi hoitaa lakisääteisiä tai kunnan yleisen toimivallan puitteissa hoidettavaksi ottamiaan tehtäviään. Näin ollen kyse olisi julkisen vallankäyttöön erottamattomasti liittyvistä palveluista.

Lisäksi perustettava yhtiö kuuluisi omistajastrategialuonnoksen mukaan kaupungin muihin kuin markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen ryhmään eikä yrityksen tarkoituksena ole tuottaa voittoa omistajalleen. Yhtiö tuottaisi palveluita kaupungille tai kaupunkikonserniin kuuluville

tytäryhteisöille hankintalain sidosyksikköpoikkeusten perusteella. Tällöin yhtiö ei toimisi kilpailutilanteessa markkinoilla. Yhtiö voisi toimia markkinoilla ainoastaan marginaalisesti, sidosyksikkösääntelyn ulosmyyntirajoitusten puitteissa.

Edellä läpikäydyin perustein yhtiön perustamiseen ei liity valtiontukia koskevia esteitä, koska yhtiö ei tosiasiallisesti toimi kilpailluilla markkinoilla, kun se tuottaa digitaalisia peruspalveluita viranomaistoimintaa varten. Yhtiön tulee kuitenkin ottaa toiminnassaan huomioon hankintalain ulosmyyntiin liittyvät rajoitteet. Lisäksi yhtiön sallitun ulosmyyntisuuden puitteissa myymät palvelut tulee hinnoitella markkinaehtoisesti. Tämän tulee olla myös todennettavissa kyseistä toimintaa koskevan eriytetyn kirjaapidon ja tuloslaskelmien perusteella.

Kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpano

Kaupunginhallitus toteaa, että mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy sille nyt tehdyn esityksen, niin kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanon yhteydessä:

- kehottamaan kaupunginkanslian oikeuspalveluita yhteistyössä strategiaosaston kanssa perustamaan osakeyhtiön kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan jatkamista varten sekä allekirjoittamaan liitteenä olevien luonnosten mukaiset ja muut tarvittavat yhtiön perustamis- ym. asiakirjat sekä tekemään niihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia,
- hyväksymään perustettavan yhtiön kaikkien osakkeiden merkitsemisen kaupungin lukuun yhtiön perustamisen yhteydessä, ja kehottamaan kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa maksamaan osakkeiden merkintähinnan 0,5 milj. euroa talousarvioltiltä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi,
- hyväksymään digitaalisen perustan nettobudjetoituja toimintoja koskevan liiketoiminnan, omaisuuden ja henkilöstön siirrot sekä niihin liittyvät osakemerkinnät liitteenä olevien asiakirjaluonnosten mukaisesti sekä kehottamaan kaupunginkanslian oikeuspalveluita kaupungin puolesta allekirjoittamaan kyseiset asiakirjat ja muut mahdolliset kyseiseen siirtoon liittyvät asiakirjat sekä tekemään niihin tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia,
- hyväksymään yhtiöön siirtyvän henkilöstön asemaa koskevan neuvottelupöytäkirjan ja siirtomuiston/siirtymäsopimuksen,
- vahvistamaan yhtiölle tytäryhteisökohtaisen omistajastrategian liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti sekä
- kehottamaan kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa valmistelemaan tarvittaessa kaupunginkanslian digitaalisen perustan

23.05.2022

Asia/4

nettobudjetoidun toiminnan yhtiöittämiseen liittyviä apporttiosuuden siirtoja koskevat ylitysoikeuspäätökset.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto tulee erikseen päättämään hallintosäännössä määritellyn toimivallan perusteella yhtiön hallituksen jäsenten valitsemisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Majuri, projektipäällikkö, puhelin: 310 23608
paivi.majuri(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite1_Dipe-yhtiö_perustamissopimus_luonnos
- 2 Liite2_Dipe-yhtiö_Apporttisopimus_luonnos
- 3 Liite3_Dipe-yhtiö_yhtiöjärjestys_luonnos
- 4 Liite4_Dipe-yhtiö_Omistajastrategia_luonnos
- 5 Perustettavan yhtiön liiketoimintasuunnitelma, luonnos_päivitetty
- 6 Liite6_Digitaaliset peruspalvelut_Dipe-yhtiön palveluiden laajuus
- 7 Liite7_Dipe-yhtiö_Siirtomuistio henkilöstön siirtymisestä
- 8 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 32 k)
- 9 Kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto Dipe-in perustan in-house yhtiöittämisestä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Valmistelutyöryhmä

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.05.2022 § 367

HEL 2022-005718 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

16.05.2022 Pöydälle

23.05.2022

Asia/4

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Majuri, projektipäällikkö, puhelin: 310 23608
paivi.majuri(a)hel.fi

23.05.2022

Asia/5

§ 390

V 1.6.2022, Pitäjänmäen Kokkokalliontie 9:n asemakaavan muuttaminen (nro 12743)

HEL 2020-011398 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Reimari) korttelin 46138 tontin 17 asemakaavan muutoksen 15.2.2022 päivätyn piirustuksen nro 12743 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12743 kartta, päivätty 15.2.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12743 selostus, päivätty 15.2.2022, päivitetty Kylk:n 15.2.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Havainnekuva
- 4 Vuorovaikutusraportti päivätty 22.11.2021, täydennetty 15.2.2022
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukiello, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Helen Sähköverkko Oy
Helen Oy

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Esitysteksti
Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

23.05.2022

Asia/5

Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä (HSY)	Esitysteksti
Kaavamuutoksen hakija	Esitysteksti
Kymp/Taloudentuki	Esitysteksti
	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee asuinkerrostalotonttia, joka sijaitsee Pitäjänmäen Reimarlassa osoitteessa Kokkokalliontie 9. Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden kahdeksankerroksisen asuinkerrostalon rakentamisen tontin pohjoisosan rinteeseen. Tontin keskellä oleva 1970-luvun kolmekerroksinen kerrostalo on tarkoitus purkaa.

Tavoitteena on lisätä tontille uusia asuntoja täydennysrakentamalla siten, että nykyinen, asuinkorttelin pihan keskellä oleva kolmikerroksinen asuinkerrostalo korvataan uudella kahdeksankerroksisella asuinrakennuksella. Uusi rakennus sijoitetaan siten, että asuinkorttelin keskelle muodostuu nykyistä laajempi, Kehä I:n melulta suojattu piha-alue. Tarvittavat autojen lisäpaikat (10 kpl) sijoitetaan pitkittäispaikkoina tontin pohjoisreunalle.

Tontin asutokerrosala kasvaa 990 k-m²:llä. Asukasmäärän lisäys on noin 25 asukasta.

Kaavaratkaisun toteuttamisen myötä alueelle saadaan uusia, melulta suojattuja asuntoja ja piha-alueita.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä kestävästi huomioiden alueen erityispiirteet.

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on asuntovaltaista aluetta merkinnällä A2. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan kaava-alueella ei ole maanalaisia tilavarauksia. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

23.05.2022

Asia/5

Alue on osa 1970-luvun Reimاران tiivistämisvaiheen kerrostaloaluetta Kokkokallion mäkialueen länsireunalla.

Korttelissa 46138 lamellitalot reunustavat piha-alueita, joilla kasvaa vanhoja puita. Korttelia ympäröi pohjois- ja länsisivulla pihoja alempana oleva puisto. Puiston takana sijaitsevat Kehä I:n liikennealue ja Muonamiehentien teollisuuskorttelit.

Tontilla 46138/17 on voimassa täydennysrakentamisen mahdollistava asemakaava, jonka pohjalta tontin luoteisosaan on vuonna 2014 rakennettu kuusikerroksinen asuinkerrostalo. Alue on asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK) ja tontilla on kerrosalaa yhteensä 6 280 k-m². Tämän lisäksi tontilla on kaksi kolmikerroksista asuinkerrostaloa 1970-luvulta.

Tontti on yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaarvaratkaisun kustannukset

Kaarvaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaarvaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Helsingin vanhusneuvosto
- kaupunginmuseo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut – kuntayhtymän (HSY) kannanotossa todettiin, että kaavamuuotos ei edellytä vesihuollon lisärakentamista. Kaupunginmuseo piti kaavaratkaisua perusteltuna eikä sillä ollut kannanotossaan huomauttamista vuonna 1971 rakennetun rakennuksen purkamiseen. Muita viranomaisten kannanottoja ei tullut.

Mielipiteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat tontin pohjoisreunan puuston säilyttämiseen ja lintujen pesäpaikkojen ja suojaosan pensasympäristön turvaamiseen. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että uudisrakennuksen rakennusala on kaavassa siirretty tehdyn puukartoituksen perusteella viitesuunnitelmaa kauemmaksi pohjoisrajasta tiheimmän puuryhmän säilyttämiseksi. Kirjallisia mielipiteitä saapui 2 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 22.11.– 21.12.2021, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaehdotuksen nähtävillä asettamisesta on lähetetty kirje ulkokuntalaiselle maan omistajalle.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa ei esitetty huomautuksia.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- kaupunginmuseo
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Helen Sähköverkko Oy

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista viranomaisien lausunnoista.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ei tehty muutoksia julkisen nähtävilläolon jälkeen. Aineistoon tehdyt muut täydennykset on esitetty kaavaselostuksen viimeisessä luvussa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaavaratkaisun johdosta ei maanomistajille koidu merkittävää hyötyä, joten kaupunginhallituksen 26.4.2021 (§ 310) tekemän päätöksen mukaiselle maankäytösopimusmenettelylle ei ole tarvetta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

23.05.2022

Asia/5

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12743 kartta, päivätty 15.2.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12743 selostus, päivätty 15.2.2022, päivitetty Kylk:n 15.2.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Havainnekuva
- 4 Vuorovaikutusraportti päivätty 22.11.2021, täydennetty 15.2.2022
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Helen Sähköverkko Oy
Helen Oy
Helsingin seudun ympä-
ristöpalvelut -
kuntayhtymä (HSY)
Kaavamuutoksen hakija

Kymp/Taloudentuki

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

- Liite 1
- Liite 2
- Liite 3
- Liite 4
- Liite 5

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

23.05.2022

Asia/5

Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 15.02.2022 § 91

HEL 2020-011398 T 10 03 03

Hankenumero 0740_71

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 15.2.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12743 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Reimarla) korttelin 46138 tonttia 17.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijalta, Työeläkeyhtiö Elolta, kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset 6 000 euroa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Siv Nordström, arkkitehti, puhelin: 310 37322
siv.nordstrom(a)hel.fi
Oula Rahkonen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 27273
oula.rahkonen(a)hel.fi
Jarkko Nyman, insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

23.05.2022

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 13.09.2021 § 37

HEL 2020-011398 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12743 pohjakartan kaupunginosassa 46 Pitäjänmäki. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12743
Kaupunginosa: 46 Pitäjänmäki
Kartoituksen työnumero: 23/2021
Pohjakartta valmistunut: 30.6.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

23.05.2022

Asia/6

§ 391

V 1.6.2022, Pasilan peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennuksen hankesuunnitelma

HEL 2021-009760 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Johanna Nuortevan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Pasilan peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennuksen hankesuunnitelma 23.9.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Pasilan peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennuksen 23.9.2021 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on noin 13 177 brm² ja rakennuskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 56 600 000 euroa heinäkuun 2021 kustannustasossa.

Tiivistelmä

Hankesuunnitelma koskee Pasilan peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennusta. Rakennus sijoittuu Keski-Pasilaan uuden asuinalueen keskelle, Halkopiipunkallion ja rakennettavan Tulistimenkadun rajaamalle korttelialueelle.

23.05.2022

Asia/6

Uudisrakennus korvaa nykyiset kolmessa osoitteessa sijaitsevat Pasilan peruskoulun tilat, jotka ovat riittämättömät alueen kasvavalle lapsimäärälle. Lisäksi uudisrakennukseen tulee tilat uudelle perustettavalle päiväkodille.

Koulun ja päiväkodin sijoittaminen samaan kiinteistöön mahdollistaa synergiaetuja, kuten tilojen osittaisen yhteiskäytön, sekä on tilankäytöllisesti muuntojoustava ja kustannuksiltaan taloudellinen ratkaisu, joka vahvistaa yhtenäistä opinpolkua. Yhteiskäyttöisiä tiloja ovat esimerkiksi ruokasali, kädentaitojen tilat ja liikuntasali.

Suunnittelussa on pyritty toimiviin, avoimiin ja valoisiin tilaratkaisuihin. Hankkeen toiminnallisena tavoitteena on tilankäytöltään tehokkaat ja monikäyttöiset tilat siten, että ne tukevat uuden opetussuunnitelman ja varhaiskasvatuksen tavoitteiden mukaista toimintaa. Tieto- ja viestintätekniikan käyttö tulee olemaan keskeisessä asemassa opetustyössä. Tilasuunnittelun lähtökohtana ovat turvalliset ja esteettömät opetuksen ja varhaiskasvatuksen tilat, joissa on erityisesti huomioitu tilojen hyvä akustiikka ja paloturvallisuus. Erityisenä tavoitteena on ollut energiatehokkaan kokonaisuuden suunnitteleminen.

Uudisrakennus on tarkoitus ottaa käyttöön lokakuussa 2024.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt tarveselvityksen 14.4.2020 ja antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon 2.11.2021.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Hankesuunnitelman liitteet ovat oheismateriaalissa.

Esittelijän perustelut

Tarve

Pasilan peruskoulu tarvitaan Pasilan ja sen ympäristön sekä laajemmin Pohjois-Helsingin suuralueen pysyväksi kouluverkon osaksi. Nykyiset Pasilan peruskoulun tilat eivät riitä sen noin 600:lle oppilaalle ja alueen kasvavalle palveluntarpeelle.

Väestöennusteen mukaan suomenkielisen opetuksen koulutilojen ja varhaiskasvatuksen lapsipaikkojen tarve lisääntyy Pasilan peruspiirissä sekä Maunulanpuiston osa-alueella, joka kuuluu Pasilan uuteen alueeseen. Arvioitu 1–6-vuotiaiden määrän lisäys on noin 700 lasta ja 7–15-vuotiaiden lisäys noin 1 150 lasta vuosina 2022–2033. Väestönkasvun arvioidaan olevan uudisrakennuksen valmistumiseen mennessä vuoden 2024 lopulla noin 400 alle kouluikäistä ja 450 perusopetusikäistä

lasta. Alueen väestömäärän arvioidaan kasvavan vielä vuoden 2033 jälkeenkin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluverkkoa kehitetään siten, että se muodostuu kooltaan taloudellisista ja toimivista toimintayksiköistä. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti sekä rakennuspaikan turvallisuus ja toimivuus sekä koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys.

Uudisrakennus muodostaa osan alueellisesta palveluverkosta ja tulee tarjoamaan tiloja myös ilta- ja viikonloppukäyttöön erilaiselle asukas- ja yhdistystoiminnalle, nuorisotoiminnalle sekä työväenopistolle.

Pasilan peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennus

Pasilan peruskoulua ja päiväkotia varten suunniteltu uudisrakennus sijoittuu Keski-Pasilan uuden asuinalueen keskelle Tulistimenkadun ja Halkopiipunkallion rajaamalle korttelialueelle. Hanke toteutetaan korttelin tonteille 1 ja 2, jotka ovat rinnetontteja, joissa korkeusero on noin yhden kerroksen suuruinen. Uudisrakennuksen tontti sijaitsee palveluverkon kannalta keskeisellä paikalla.

Alueella on voimassa asemakaava (nro 12360), joka määrittelee tontit yleisten rakennusten korttelialueeksi. Korttelin tonttien rakennusoikeus on 11 500 k-m², josta koulun osuus on 10 000 k-m² ja päiväkodin osuus 1 500 k-m². Suunnitelmissa esitetty kerrosala on 11 056 k-m², josta koulun osuus on 9 440 k-m² ja päiväkodin 1 616 k-m².

Kaavan mukaan koulun välituntipihat tulee pääosin sijoittaa rakennuksen kattotasolle. Halkopiipunkalliolta tulee olla kulkuyhteys koulun sisäpihalle. Tekniset tilat ja laitteet, kuten ilmanvaihtokonehuoneet, tulee integroida rakennukseen. Pihakannella on käytettävä vettä läpäiseviä pinnoitteita.

Hankkeessa haetaan poikkeamista asemakaavamääräyksiin, jotka koskevat julkisivumateriaalia, rakennusala, pihakannen likimääräistä korkeusasemaa ja rakennusalan osa-alueiden suurinta sallittua kerroslukua.

Rakennukseen tehdään kaksi teräsbetonirakenteista S1-luokan väestönsuojaa.

Peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennuksen suunnittelusta järjestettiin vuonna 2020 kutsukilpailu hankkeen pää- ja arkkitehtisuunnittelijan löytämiseksi.

Uudisrakennuksen hankesuunnitelma

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Uudisrakennus mitoitetaan 1 000 luokka-asteiden 1–9 oppilaalle. Perustettavaan uuteen päiväkotiin tulee 200 paikkaa. Tavoitteena on, että Pasilan alueen kasvava alle kouluikäisten ja perusopetusikäisten lasten määrä voidaan sijoittaa uuteen koulurakennukseen ja sen yhteydessä oleviin esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen tiloihin. Uudisrakennukseen toteutettavat turvalliset, terveelliset ja riittävät tilat luovat hyvät edellytykset koulun ja päiväkodin toiminnalle.

Tilat suunnitellaan turvallisiksi ja helposti hahmotettaviksi sekä myös aisti- ja liikuntarajoitteisille lapsille, nuorille ja aikuisille soveltuviksi. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään sisäilman laatuun, valaistukseen, paloturvallisuuteen, äänenvaimennukseen ja esteettömyyteen.

Koulun välitunti- ja vapaa-ajan toimintatilat sijoitetaan pihakannelle kolmannen kerroksen tasolle, josta on suorat yhteydet koulun toiminnallisille alueille ja viereisen Halkopiipunkallion suuntaan sekä Höyrypuiston alueelle. Päiväkodin piha puolestaan sijoittuu korttelin pohjoisosaan kahdelle tasolle.

Koulun piha-alue varustetaan monipuolisilla toiminta-alueilla ja harrastusvälineillä, jotka edistävät liikunnallisuutta. Päiväkodin piha-alueet varustetaan leikkivälineillä edistämään liikunnallisuutta ja varhaiskasvatuksen tavoitteita. Piha-alueiden suunnittelussa ja varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys, liikunnallisuus ja pihojen monipuolinen käyttö oppimis- ja leikkimistilana.

Liikuntatilat ovat kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan käytössä arki-iltaisina ja viikonloppuisina. Suunnittelussa varaudutaan siihen, että suurin osa opetustiloista voi olla kouluajan ulkopuolella esimerkiksi kerhokäytössä. Koulu toimii majoituskouluna.

Hankkeen laajuus

Uudisrakennushankkeen laajuus on 13 177 brm², 10 367 htm², 7 902 hym², josta koulun osuus on 6 666 hym² ja päiväkodin 1 236 hym². Rakennuksen tilavuus on 65 600 m³. Korttelin 17108 tonttien pinta-ala on 4 430 m² ja päiväkodin tontin pinta-ala on 658 m². Korttelin tonttien pinta-ala on yhteensä noin 5 088 m². Vireillä oleva tonttien yhdistäminen on tarkoitus tehdä ennen rakennusluvan hakemista.

Hankkeen rakentamiskustannukset ja rahoitus

Vuoden 2022 talousarvion noudattamisohjeessa on tilahankkeiden suunnittelun ja rakentamisen tavoitteeksi asetettu, että hankkeiden toteutuskustannukset eivät ylitä 4 000 euroa/m².

Tavoitteeseen pääsemiseksi hankkeen kustannuksia on karsittu ensimmäisen kustannusarvion perusteella suurilla rakennusmassaan ja rakenteisiin liittyvillä muutoksilla sekä lisäksi pienillä muutoksilla säävuttaen noin kahden miljoonan euron kustannussäästöt. Kustannusten karsinnan jälkeinen hankkeen rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana yhteensä 56 600 000 euroa (4 295 euroa/brm²) heinäkuun 2021 kustannustasossa.

Hankkeelle kaavoitettu tontti on ahdas ja edellyttää kalliita suunnitteluratkaisuja, kuten kattopihoja ja muita erityisrakenteita, joita ovat esimerkiksi länsisivun sulkulaattatila ja tontin ulkopuolinen porapaaluseinä, koneellisen talvihuollon rampit ja luiskat kattopihoille, hulevesien imeytysratkaisut sekä teknisten tilojen integroiminen rakennusmassaan. Tontin ahtaudesta ja erityisrakenteista johtuvien kustannusten on arvioitu olevan yhteensä noin 5-6 miljoonaa euroa.

Koulun ja päiväkodin tilojen sijoittaminen samaan kiinteistöön tukee nykyaikaisen opetussuunnitelman mukaista toimintaa ja mahdollistaa toiminnallisia synergiaetuja. Myös nykyaikaisen opetussuunnitelman mukaisen tekniikan ja av-laitteiston laatuvaatimukset, muuntojoustavuudesta johtuvat tekniset vaatimukset sekä tilojen kansalaiskäytön mahdollistaminen arki-iltaisina ja viikonloppuisin nostavat hankkeen kustannuksia. Lisäksi uudisrakennuksessa on painotettu esteettömyysvaatimuksia erityisesti aisti- ja liikuntarajoitteisia ajatellen. Hanke on tärkeä ja kiireellinen alueen varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelun järjestämiseksi.

Hankesuunnitelmassa on pyritty mahdollisimman kustannustehokkaihin ratkaisuihin kuitenkin niin, että hanke täyttää edellä kuvatut toiminnalliset, tekniset ja kaupunkikuvalliset vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuden tilat-palvelun näkemyksen mukaan investointihankkeille asetetun 4000 euron bruttoneliökohtainen tavoitekustannus voi edellä mainituin perustein ylittyä esitettyyn 4 295 €/brm² enimmäishintaan, jotta hankkeen valmistelua urakkakilpailutukseen voidaan jatkaa.

Vuoden 2022 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2022–2031 on hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle varattu määrärahaa yhteensä 48 miljoonaa euroa siten, että hankkeen toteutus on vuosina 2022–2024. Hankkeen toteutuksen edellyttämä 56,6 miljoonan euron rahoitustarve otetaan huomioon uutta rakentamishjelmaehdotusta valmisteltaessa.

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

23.05.2022

Asia/6

Uudisrakennuksen sisäinen kuukausivuokra on 29,11 euroa/htm², eli yhteensä noin 301 783 euroa kuukaudessa ja noin 3 621 400 euroa vuodessa. Neliövuokran perusteena on 10 367 htm². Pääomavuokran osuus on 25,07 euroa/htm², ylläpitovuokran osuus on 3,54 euroa/htm² sisältäen kaupunkiympäristön toimialan hallintokulun 0,50 euroa/htm².

Tuottovaade on 3 % ja poistoaika 30 vuotta. Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun yhteydessä on kuultu asiantuntijoina mm. kaupunkiympäristön toimialan rakennusvalvontapalvelujen, ympäristöpalvelujen ja pelastuslaitoksen edustajia sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä.

Hankkeen toteutusvastuu ja vastuu rakennuksen ylläpidosta on kaupunkiympäristötoimialan rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuden tilat-palvelulla.

Hanke on suunniteltu toteutettavaksi siten, että rakentaminen alkaa lokakuussa 2022 ja tilat valmistuvat lokakuussa 2024.

Väistötilat

Väistötiloja ei tarvita, koska Pasilan peruskoulu toimii nykyisissä tiloissa hankkeen valmistumiseen saakka. Väistötilajärjestelyihin kuitenkin varaudutaan, mikäli lapsimäärä kasvaa arvioitua nopeammin. Alueen kasvavaan palvelutarpeeseen ollaan parhaillaan vastaamassa vuokraamalla tilaelementeistä koostuvat tilapäiset perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen lisätilat Pohjois-Pasilaan, Postipuiston alueelle. Tilat pyritään saamaan käyttöön 1.8.2022.

Pasilan peruskoulun nykyiset tilat

Pasilan peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennuksen käyttöönoton jälkeen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan on tarkoitus luopua nykyisistä, osoitteissa Savonkatu 2 ja 4, sijaitsevista Pasilan peruskoulun tiloista sekä Länsi-Pasilassa sijaitsevista, Pasilan peruskoulun ja päiväkodin käytössä olevista Kiinteistö Oy Maistraatintorin tiloista. Pääosassa Savonkatu 4:n tiloja toimii Stadin ammattiopisto, joka jatkaa tilojen pääkäyttäjänä toistaiseksi. Oppilasmääriä ja väestöennusteita seurataan vuosittain kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla palveluverkon suunnittelutyössä, ja tilantarpeita päivitetään seurannan perusteella.

Kaupunkiympäristön toimiala selvittää tulevaa käyttöä ja kehittämistä niille tiloille, joille kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla ei ole tarvetta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 2.11.2021 § 360 antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja todennut, että se vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti samassa yhteydessä uuden päiväkodin perustamisesta sillä ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy hankesuunnitelman.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausuntoa antaessaan edellyttänyt, että erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että kattorakenteen päälle toteutettavasta ulkoilupihasta tulee turvallinen kaikille. Lisäksi lautakunta edellytti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan seuraavan lasten ja nuorten määrän kehitystä Pasilan alueella ja selvittävän tarvetta säilyttää Pasilan peruskoulun osoitteessa Maistraatintori 1 sijaitsevat tilat tai tontti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä uudishankkeen valmistuttua.

Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Pasilan peruskoulun ja päiväkodin uudisrakennuksen hankesuunnitelma 23.9.2021

Oheismateriaali

1 Hankesuunnitelman liitteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 02.11.2021 § 360

HEL 2021-009760 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

A

antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 23.9.2021 päivätystä Pasilan peruskoulun ja päiväkodin hankesuunnitelmasta (liite 1).

B

päätöksi perustaa päiväkodin sillä ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy hankesuunnitelman.

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuutta kiinnitettävien tilojen valmistumiseen sovitussa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle. Erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, että kattorakenteen päälle toteutettavasta ulkoilupihasta tulee turvallinen kaikille.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi. Tiloja kehitettäessä on varmistettava, että koulussa on riittävästi rauhallisia oppimistiloja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuran ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala seuraa lasten ja nuorten määrän kehitystä Pasilan alueella ja selvittää tarvetta säilyttää Pasilan perus-

23.05.2022

Asia/6

koulun osoitteessa Maistraatintori 1 sijaitsevat tilat tai tontti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä uudishankkeen valmistuttua.

Käsittely

02.11.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Jussi Chydenius: Ehdotan, että päätösesityksen kohdan B kappaleen 4 loppuun lisätään lause: "Eryitystä huomiota tulee kiinnittää siihen, että kattorakenteen päälle toteutettavasta ulkoilupihasta tulee turvallinen kaikille".

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala seuraa lasten ja nuorten määrän kehitystä Pasilan alueella ja selvittää tarvetta säilyttää Pasilan peruskoulun osoitteessa Maistraatintori 1 sijaitsevat tilat tai tontti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä uudishankkeen valmistuttua.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

12.10.2021 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 07.10.2021
§ 85

HEL 2021-009760 T 10 06 00

Veturitie (Tulistimenkatu-Höyrykatu), kaup.osa 17, Keski-Pasila, Kiinteistökartta 89-676496, Pysyvä kiinteistöobjekti 2282

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

23.05.2022

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Keski-Pasilassa, osoitteessa Veturitie (Tullistimenkatu-Höyrykatu) sijaitsevan Pasilan peruskoulun ja päivä-kodin uudisrakennuksen 23.9.2021 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 13 177 brm² ja rakennuskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 56 600 000 euroa heinäkuun 2021 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

B

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Käsittely

07.10.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Jarmo Raveala. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Pekka Panhelainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38229
pekka.panhelainen(a)hel.fi
Reetta Amper, projektinjohtaja, puhelin: 310 38283
reetta.amper(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

23.05.2022

Asia/7

§ 392

V 1.6.2022, Valtuutettu Emma Karin aloite suunnitelman laatimisesta Vanhankaupunginkosken padon osittaisesta tai kokonaan purkamisesta

HEL 2021-011267 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Anni Sinnemäen ensimmäinen vastaehdotus:

Korvataan esittelijän perusteluissa kappaleet 6 ja 7 seuraavasti:

“Kaupunginhallitus toteaa, että Helsinki ryhtyy tarvittaviin toimiin Vanhankaupunginkosken padon purkamiseksi mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kaupunginhallitus esittää, että padon purkamisesta tehdään tarvittavat selvitykset ja kokonaissuunnitelma, jonka avulla padon purku voidaan toteuttaa hallitusti huomioiden tekniset, juridiset ja taloudelliset reunaehdot sekä vaikutukset Vantaanjoen vesiekosysteemiin, luontoarvoihin, veden pintaan ja vesitasapainoon ja arvokkaan alueen kulttuuriympäristöön ja sen historiallisiin arvoihin. Vaikutukset eri kalakantoihin arvioidaan huolella. Padon purun vaikutukset myös joen itähaaraan tulee arvioida ja ratkaista selvityksen yhteydessä. Itähaaran kunnostusta ei käynnistetä ennen selvityksen valmistumista. Suunnitelmassa kiinnitetään erityistä huomiota alueen kulttuuriympäristön ja sen historiallisen infrastruktuurin arvojen säilyttämiseen ja alueen virkistyskäytön lisääntymiseen.

Suunnitelmassa arvioidaan padon purkamisen ja siihen liittyvien toimien kustannukset ja hyödyt. Suunnitelmassa tulee myös ratkaista varavedenoton kysymys tilanteessa, jossa pato on purettu. Suunnitelmassa tulee lisäksi arvioida sitä, onko tarkoituksenmukaisempaa pyrkiä purkamaan pato kokonaan vai osittain.

Kaupunginhallitus asettaa tavoitteeksi, että eri asiakokonaisuuksia koskevat perusselvitykset laaditaan siten, että helmikuussa 2023 on olemassa kokonaiskuva asian keskeisistä osa-alueista ja ratkaisuehdotukset ja aikataulu jatkosuunnittelulle ja asian etenemiselle. Tämä selvitysten kokonaisuus toimii myös kaavatyön pohjana.”

Kannattaja: Minja Koskela

Anni Sinnemäen toinen vastaehdotus:

Poistetaan kappaleesta 22 seuraava lause: Muutoksella tuskin saavutetaan riittävästi hyötyjä, jotta hankkeen hyödyt yleiselle ja yksityiselle edulle olisivat vesiluvan intressivertailussa suuremmat kuin haitat esimerkiksi suojelluille kulttuuri- ja luontoarvoille.

Muutetaan kappale 23 seuravaaksi: "Selvityksen perusteella voidaan todeta, että patoa ja sen ympäristöä koskevan oikeustilan ja asiassa esitetyn selvityksen valossa patoa koskevan s-3-suojelumerkinnän kumoaminen ja siten padon purkaminen voi olla rakennussuojelua koskevan oikeudellisen sääntelyn kannalta haasteellista mutta ei mahdotonta."

Kappale 24 muutetaan seuraavasti: "Finnish Consulting Group Oy:n (FCG) laatiman, vuonna 2019 valmistuneen Vanhankaupunginkosken padon purkamisen yhteiskunnallisen kannattavuuden arvioinnissa todetaan, että padon purkamisen myönteiset yhteiskunnalliset vaikutukset ovat pienemmät kuin sen säilyttämisen. Yhteiskunnallisten vaikutusten arvioinnissa ei kuitenkaan välttämättä tunnisteta täysin padon purkamisen positiivisia vaikutuksia uhanalaisten vaelluskalakantojen elpymiseen. Selvityksessä todetaan, että Vanhankaupunginkoskella olisi mahdollista yhdistää sekä historiallisen ympäristön vaaliminen että luonnon ja kalojen hyvinvoinnin näkökohdat huomioiva vaihtoehto. "

Poistetaan kappaleesta 29: "Vastaus on kaupunkiympäristölautakunnan esittelijän esityksen mukainen. Vastaukseen ei sisälly kaupunkiympäristölautakunnan esitystä, jonka mukaan kaupunki päättää ryhtyä tarvittaviin toimiin Vanhankaupunginkosken padon purkamiseksi mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla, koska aikaisempaan kaupunginvaltuuston päätöksen perustuvat toimet itähaaran kunnostamiseksi ja kunnostuksen vaikutusten seuraamiseksi ja selvittämiseksi ovat vielä käynnissä. "

Kannattaja: Minja Koskela

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anni Sinnemäen ensimmäisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äänet: 5

Paavo Arhinmäki, Jussi Halla-aho, Marcus Rantala, Daniel Sazonov, Maarit Vierunen

Ei-äänet: 10

Elisa Gebhard, Anniina Iskanius, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen

Kaupunginhallitus hyväksyi Anni Sinnemäen ensimmäisen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 10 - 5.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anni Sinnemäen toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äänet: 5

Paavo Arhinmäki, Jussi Halla-aho, Marcus Rantala, Daniel Sazonov, Maarit Vierunen

Ei-äänet: 10

Elisa Gebhard, Anniina Iskanius, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen

Kaupunginhallitus hyväksyi Anni Sinnemäen toisen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 10 - 5.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 Selvitys Helsingin Vanhankaupunginkosken padon purkamisen oikeudellisista edellytyksistä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki käynnistää välittömästi toimet suunnitelman laatimiseksi Vanhankaupunginkosken padon osittaisesta tai kokonaan purkamisesta.

Vanhankaupunginkosken länsihaaran padon purkamisesta on tehty useita valtuustoaloitteita. Aloitteiden johdosta on tehty useita selvityksiä ja hankittu asiantuntijalausuntoja. Kaupunginvaltuusto päätti 11.3.2020 § 89, että kaupunkiympäristön toimiala jatkaa itähaaran nousuesteiden poistamisen suunnittelua ja toteuttaa ne mahdollisimman nopeasti. Tämän päätöksen perusteella kaupunkiympäristön toimiala käynnisti päätöksenmukaisen suunnittelutyön huhtikuussa 2020.

Itähaaran kunnostusta koskevat suunnitelmat ja selvitykset valmistuivat vuonna 2021. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 17.3.2022 myöntänyt Helsingin kaupungille vesilain mukaisen luvan Vanhankaupunginkosken itähaaran uoman kunnostamiseen. Päätös on lainvoimainen ja itähaaran suunnitelman mukaiset kunnostustyöt voidaan käynnistää.

Kunnostuksen jälkeen seurataan toimenpiteiden vaikutuksia kalojen liikkumiseen, eläimiin, kasveihin, vedenlaatuun ja ympäristöön. Itähaaran kunnostuksen vaikutusten seuraamisen yhteydessä ryhdytään valtuuston päätöksen mukaisesti selvittämään padon osittaisen tai kokonaan purkamisen ympäristövaikutuksia. Samalla selvitetään voidaanko patoa avata ilman, että rakennetun ympäristön suojeluarvot menetetään.

Aloitteessa esitettyjen toimien ja kaupunkiympäristölautakunnan kokouksessaan 1.2.2022 lausuntoonsa tekemän lisäyksen sijasta tulee jatkaa käynnissä olevaa asian edistämistä kaupunginvaltuuston 11.3.2020 tekemän päätöksen mukaisesti ja kunnostaa Vanhankaupunginkosken itähaara, seurata kunnostuksen vaikutuksia ja laatia kaupunginvaltuuston 11.3.2020 päätöksessä mainitut lisäselvitykset.

Aikaisemmat valtuustoaloitteet

Vuonna 2014 valtuutettu Jukka Relanderin aloitteeseen vastaamisen osana kaupunki selvitytti padon purkamisen oikeudellisia edellytyksiä ja padon käsittelyn erilaisia vaihtoehtoja, myös sen osittaista tai kokonaan purkamista. Selvitysten perusteella todettiin, että purkaminen on juridisesti erittäin monimutkaista, jos ei mahdotonta, ja se vaatii erittäin painavat perustelut. Varsinaista arviota yhteiskunnallisesta kannattavuudesta ei kuitenkaan vielä tässä vaiheessa tehty. Tällaisen arvion tulee kattaa purkamisen vaikutukset luonto-, virkistys-, matkailu- ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Selvitysten ja saatujen lausuntojen perusteella kaupunginhallitus päätti 9.1.2017 § 27, että kaupungin tulee valmistella esitys, jossa kalojen nousuedellytyksiä itähaarassa parannetaan vaihtoehdon Nyky+ mukaisesti. Tässä vaihtoehdossa pato säilytetään ja kosken itähaara kunnostetaan muun muassa loiventamalla kalojen nousureittiä, muokkaamalla pohjarakenteita ja rajoittamalla voimalaitoksen käyttöä lohikalojen ja ankeriaan vaellusaikoina. Tavoitteena on lisäksi saada erittäin uhanalainen vaellussiika nousemaan Vantaanjokeen.

Vuonna 2018 valmistui Nyky+ -vaihtoehdosta hankesuunnitelma, jossa keskeisenä toimenpiteenä oli laatia esitys itähaaran uoman pituuskaltevuuuden loiventamisesta ja kunnostustoimenpiteistä siten, että kalojen, erityisesti siian ja myös muiden heikompien nousijoiden, nousu Vantaanjokeen helpottuu. Suunnitelmassa huomioitiin toteutukseen liittyviä muita reunaehtoja ja kunnostuksen vaikutuksia muun muassa luontoon, kulttuuriympäristöön ja virkistyskäyttöön.

Vuonna 2018 valtuutettu Atte Harjanteen tekemässä aloitteessa esitettiin, että kaupunki toteuttaa Vanhankaupunginkosken padon osittaisen tai kokonaisen purkamisen yhteiskunnallisen kannattavuuden arvioinnin tarvittavassa laajuudessa ja valmistelee suunnitelman padon purkamisesta, mikäli se on arvion pohjalta perusteltua.

Valtuustoaloitteen vastauksen valmistelun yhteydessä kaupunki tilasi Vanhankaupunginkosken padon purkamisen yhteiskunnallisen kannattavuuden arvioinnin, jonka pohjalta Kaupunginvaltuusto päätti 11.3.2020, että padon osittaisen tai kokonaisen purkamisen ympäristövaikutukset selvitetään. Päätöksessä todetaan, että selvityksen tehtävää voidaan rajata laatimalla ensin arvio keinoista, joilla avaamisen vaikutuksia veden korkeuteen voidaan lieventää. Samalla selvitetään, voidaanko patoa avata ilman, että rakennetun ympäristön suojeluarvot menetetään. Näiden lisäselvitysten tekeminen voidaan ajoittaa samaan aikaan kuin itähaaraan toteutetun kunnostuksen vaikutuksia seurataan. Päätöksessä todetaan myös, että kaupunkiympäristön toimiala jatkaa itähaaran nousuesteiden poistamisen suunnittelua ja toteuttaa ne mahdollisimman nopeasti.

Tämän hetkinen tilanne

Vanhankaupunginkosken itähaaraa on edellisen kerran kunnostettu kalojen liikkumisen parantamiseksi vuonna 1999, jolloin purettiin vuonna 1986 rakennettu tekninen kalatie ja itähaaraan rakennettiin luonnonmukainen koski. Toimenpiteiden ei ole koettu olevan riittävän tehokkaita kalojen liikkumista ajatellen.

Vanhankaupunginkosken alueella on vuonna 1998 voimaan tullut asemakaava. Aluetta koskee useita erilaisia asemakaavoituksellisia suoje-

lumääräyksiä mukaan lukien nimenomaisesti patoa koskeva suojelumerkintä s-3. Kosken alue on merkitty sekä maakunta- että yleiskaavaan suojelumerkinnöin. Vanhankaupunginkosken alue on merkitty Museoviraston laatimassa RKY 2009-inventoinnissa valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi.

Länsihaaran voimalaitos lopetti toimintansa vuoden 2019 lopussa, mikä on lisännyt virtaamia itähaarassa.

Itähaaran suunnitelma

Vanhankaupunginkosken itähaaran kunnostussuunnitelmat on laadittu vaihtoehton Nyky+ -mukaisesti ja kunnostukseen on varauduttu investiohjelmassa.

Laaditussa kunnostussuunnitelmassa itähaaraan louhitaan nykyistä huomattavasti loivempi nousureitti, joka sisältää asento- ja lepokuoppia kaloille. Kalojen nousuedellytysten parantamisen odotetaan mahdollistavan myös erittäin uhanalaisen vaellussiian nousun Vantaanjokeen. Nousu-uoman pohjaan kiilataan luonnonkiviä ja kosken niskalle tulee kutusoraikko lohikaloille. Itähaaran virtaama lisääntyy huomattavasti nykyisestä. Keskimääräisten virtaamien perusteella pelkästään itähaarasta tuleva virtaama nousee noin 80 päivästä noin 220 päivään vuodessa. Tällä on merkittävä vaikutus kalojen hakeutumiselle itähaaraan länsihaaran sijaan.

Kunnostuksesta pyydettiin lausuntoa Natura-arvioinnista Uudenmaan ELY-keskukselta koskien Vanhankaupunginkosken itähaaran uoman kunnostuksen vaikutuksia läheisiin Natura 2000 - alueisiin, jotka ovat Vantaanjoki ja Vanhankaupunginlahden lintuvesi. Lausunnossaan 1.10.2021 Uudenmaan ELY-keskus ilmoittaa, ettei hankkeella ole merkittävästi haitallisia vaikutuksia Natura-alueisiin.

Aloitteessa ehdotetut toimenpiteet

Aloitteessa ehdotetut toimenpiteet, kuten padon purkaminen kokonaan tai osittain ja länsihaaran uuden nousu- ja laskeutumisuoiman rakentaminen, vaatisivat muun muassa asemakaavamuutosta padon asemakaavallisen suojelun kumoamiseksi ja uutta vesilupaa. Pelkkä padon purkaminen tai se ja kalojen nousureitin rakentaminen padon tilalle edellyttäisivät mahdollisesti poikkeamista Natura 2000 -alueen ja eräiden EU-direktiivilajien suojelusta.

Selvityksessä Helsingin Vanhankaupunginkosken padon purkamisen oikeudellisista edellytyksistä todetaan, että asemakaavamuutos, jolla kumottaisiin Vanhankaupunginkosken patoa koskeva suojelumerkintä s-3, tarkoittaisi asiallisesti padon purkamisen asemakaavoituksellista

mahdollistumista. Patoon jo yksinään liittyessä lähes ilmiselvästi maan- käyttö- ja rakennuslaissa (MRL) 54 §:ssä tarkoitettuja rakennushistoriallisia erityisiä arvoja tällainen asemakaavamuutos olisi MRL 54 §:ssä säädetyn ehdottoman hävityskiellon sekä toisaalta MRL 24.2 §:ssä säädetyn kuntaan kohdistuvan kulttuuriympäristön suojelua koskevan edistämismääräyksen vastainen.

Luonnonsuojelualueen näkökulmasta ei saada tukea pelkälle padon purkamiselle. Selvityksessä oikeudellisesta edellytyksestä todetaan, että padon rakentamisen jälkeen alueelle on vakiintunut uusi ja siihen sopeutuneiden lajien elinympäristölle sopiva tila. Kosken palauttaminen merkitsisi alueen luonnontilan palautumisen sijasta nykyisten suojelulajien tilan mahdollisesti merkittävää heikkenemistä, mikäli länsihaaran padon purkamisen ja kalojen nousureitin rakentamisen yhteydessä ei rakennettaisi pohjapatoa länsihaaran niskalle. Tämän pohjapadon tarkoituksena on turvata se, ettei Vantaanjoen vedenpinta muuttuisi merkittävästi kosken yläpuolella.

Selvityksessä Helsingin Vanhankaupunginkosken padon purkamisen oikeudellisista edellytyksistä vuodelta 2016 todetaan, että Vanhankaupunginkosken padon purkaminen kokonaan tai osittain ei ole realistinen vaihtoehto voimassa olevassa oikeustilassa. Hanke edellyttäisi vesilupaa, jossa on otettava huomioon muun ohella vesienhoitosuunnittelu ja kaavoitus sekä padon purkamisen vaikutukset alueen kulttuuri- ja luontoarvoille. Muutoksella tuskin saavutetaan riittävästi hyötyjä, jotta hankkeen hyödyt yleiselle ja yksityiselle edulle olisivat vesiluvan intressivertailussa suuremmat kuin haitat esimerkiksi suojelluille kulttuuri- ja luontoarvoille. Oikeudellisen selvityksen mukaan vesioikeudellisen arvion perusteella ja käytettävissä olevien tietojen pohjalta padon purkamishankkeelle ei voitaisi vesioikeudellisessa intressivertailussa myöntää vesilupaa.

Selvityksen perusteella voidaan todeta, että patoa ja sen ympäristöä koskevan oikeustilan ja asiassa esitetyn selvityksen valossa patoa koskevan s-3-suojelumerkinnän kumoaminen ja siten padon purkaminen ei ole rakennussuojelua koskevan oikeudellisen sääntelyn kannalta mahdollista.

Finnish Consulting Group Oy:n (FCG) laatiman, vuonna 2019 valmistuneen Vanhankaupunginkosken padon purkamisen yhteiskunnallisen kannattavuuden arvioinnissa todetaan, että padon purkamisen myönteiset yhteiskunnalliset vaikutukset ovat pienemmät kuin sen säilyttäminen. Selvityksessä todetaan, että Vanhankaupunginkoskella olisi mahdollista yhdistää sekä historiallisen ympäristön vaaliminen että luonnon ja kalojen hyvinvoinnin näkökohdat huomioiva vaihtoehto. Padon purkamista ja kosken ennallistamista pienemmällä kustannuksella pystytään

toteuttamaan kompromissiratkaisu, mikä tarkoittaa kosken itähaaran kunnostamista. Lisäksi tulee huomioida aikaisempien arviointien tulokset ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanta siihen, että padon purkamisen edellyttämä asemakaavan muutos olisi todennäköisesti MRL:n 54§:n vastainen.

FCG:n laatiman selvityksen suositus on, ettei padon purkamiseen ryhdytä, vaan jatketaan Vanhankaupunginkosken itähaaran kunnostamista vuonna 2018 valmistuneen hankesuunnitelman mukaisesti edeten kohti toteutussuunnittelua samalla ottaen huomioon jatkosuunnitteluvaiheeseen kuuluvat selvitystarpeet ja vaikutusten arvioinnit.

Helsingin kaupunkiympäristön tekemien ja teettämien tarkastelujen pohjalta voidaan todeta, että pelkkä padon purkaminen ei mahdollistaisi kalojen nousua, vaan länsihaaraan olisi rakennettava nousureitti, kuten Emma Karin valtuustoaloitteessa ehdotetaan.

Pelkkä padon purkaminen aiheuttaisi nousuesteen länsihaaraan ja Itähaaran kuivumisen, jolloin kala ei nousisi Vantaanjokeen. Mikäli pato purettaisiin, ei HSY:n varavedenottamo Viikissä olisi enää toimiva. Padon purkaminen ja nousureitin rakentaminen ei olisi mahdollista ilman pohjapadon rakentamista länsihaaran niskalle, sillä muutoin Vantaanjoen pinta laskisi lähes kymmenen kilometrin matkalta ja aiheuttaisi ongelmia muun muassa Vantaanjoen rantapenkereiden stabiliteetissa. Pinnankorkeuden laskun vaikutusalue ulottuisi pääuomassa Ruutinkoskelle, Keravanjoessa Kirkonkylänkoskelle ja Longinojassa sen alajuoksulle.

Länsihaara on padon yläpuolelta huomattavasti syvämpi kuin itähaara, joten omaa pitäisi täyttää uuden pohjapadon alapuolelta ja nousu-uomaa tulisi myös louhia nykyisen padon kohdalta. Länsihaarassa luonnonmukaisin ratkaisuin toteutettavan nousu-uoman pituuskaltevuus olisi noin 5–6 %, joka ei mahdollistaisi vaellussiiian nousua Vantaanjokeen. Loivempi nousureitti on mahdollista toteuttaa länsihaaraan ainoastaan teknisenä pystyrakokalatienä, jota ei pidetä nykyaikaisena ratkaisuna. Padon purkaminen ja kalatien toteuttaminen länsihaaraan olisi kustannuksiltaan merkittävästi kalliimpaa kuin itähaaran suunniteltu kunnostus.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on kaupunkiympäristölautakunnan esittelijän esityksen mukainen. Vastaukseen ei sisälly kaupunkiympäristölautakunnan esitystä, jonka mukaan kaupunki päättää ryhtyä tarvittaviin toimiin Vanhankaupunginkosken padon purkamiseksi mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla, koska aikaisempaan kaupunginvaltuuston päätöksen perustuvat

23.05.2022

Asia/7

toimet itähaaran kunnostamiseksi ja kunnostuksen vaikutusten seuraamiseksi ja selvittämiseksi ovat vielä käynnissä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Emma Karin aloite
- 2 Selvitys Helsingin Vanhankaupunginkosken padon purkamisen oikeudellisista edellytyksistä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.05.2022 § 372

HEL 2021-011267 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

16.05.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

23.05.2022

Asia/7

Kaupunkiympäristölautakunta 01.02.2022 § 49

HEL 2021-011267 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vanhankaupunginkosken länsihaaran padon purkamisesta on tehty useita valtuustoaloitteita. Aloitteiden johdosta on tehty useita selvityksiä ja hankittu asiantuntijalausuntoja. Kaupunginvaltuusto päätti 11.3.2020, että kaupunkiympäristön toimiala jatkaa itähaaran nousuesiteiden poistamisen suunnittelua ja toteuttaa ne mahdollisimman nopeasti. Tämän päätöksen perusteella kaupunkiympäristön toimiala käynnisti päätöksenmukaisen suunnittelutyön huhtikuussa 2020.

Itähaaran kunnostusta koskevat suunnitelmat ja selvitykset valmistuivat vuonna 2021, ja vesilupahakemus on vireillä. Mikäli vesilupa myönnetään, itähaaran suunnitelman mukaiset kunnostustyöt käynnistetään heti tämän jälkeen.

Kunnostuksen jälkeen seurataan toimenpiteiden vaikutuksia kalojen liikkumiseen, eläimiin, kasveihin, vedenlaatuun ja ympäristöön. Itähaaran kunnostuksen vaikutusten seuraamisen yhteydessä ryhdytään valtuuston päätöksen mukaisesti selvittämään padon osittaisen tai kokonaan purkamisen ympäristövaikutuksia. Samalla selvitetään voidaanko patoa avata ilman, että rakennetun ympäristön suojeluarvot menetetään.

Aloitteessa esitettyjen toimien sijasta tulee jatkaa asian edistämistä kaupunginvaltuuston 11.3.2020 tekemän päätöksen mukaisesti: kunnostaa Vanhankaupunginkosken itähaara, seurata kunnostuksen vaikutuksia ja laatia kaupunginvaltuuston 11.3.2020 päätöksessä mainitut lisäselvitykset.

Aikaisemmat valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuutettu Jukka Relander teki vuonna 2014 valtuustoaloitteen koskien Vanhankaupunginkosken länsihaaran sulkevan padon purkamista. Relanderin aloitteeseen vastaamisen osana kaupunki selvitytti padon purkamisen oikeudellisia edellytyksiä ja padon käsittelyn erilaisia vaihtoehtoja, myös sen osittaista tai kokonaan purkamista. Selvitysten perusteella todettiin, että purkaminen on juridisesti erittäin monimutkaista, jos ei mahdotonta, ja se vaatii erittäin painavat perustelut. Varsinaista arviota yhteiskunnallisesta kannattavuudesta ei kuitenkaan vielä tässä vaiheessa tehty. Tällaisen arvion tulee kattaa purka-

misen vaikutukset luonto-, virkistys-, matkailu- ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Selvitysten ja saatujen lausuntojen perusteella kaupunginhallitus päätti vuonna 2017, että kaupungin tulee valmistella esitys, jossa kalojen nousuedellytyksiä itähaarassa parannetaan vaihtoehdon Nyky+ mukaisesti. Tässä vaihtoehdossa pato säilytetään ja kosken itähaara kunnostetaan muun muassa loiventamalla kalojen nousureittiä, muokkaamalla pohjarakenteita ja rajoittamalla voimalaitoksen käyttöä lohikalojen ja ankeriaan vaellusaikoina. Tavoitteena on lisäksi saada erittäin uhanalainen vaellussiika nousemaan Vantaanjokeen.

Vuonna 2018 valmistui Nyky+ -vaihtoehdosta hankesuunnitelma, jossa keskeisenä toimenpiteenä oli laatia esitys itähaaran uoman pituuskaltevuuuden loiventamisesta ja kunnostustoimenpiteistä siten, että kalojen, erityisesti siian ja myös muiden heikompien nousijoiden, nousu Vantaanjokeen helpottuu. Suunnitelmassa huomioitiin toteutukseen liittyviä muita reunaehtoja ja kunnostuksen vaikutuksia muun muassa luontoon, kulttuuriympäristöön ja virkistyskäyttöön.

Samana vuonna kaupunginvaltuutettu Atte Harjanne teki valtuustoaloitteen Vanhankaupunginkosken padon purkamisen kannattavuudesta ja suunnittelusta. Aloitteessa esitettiin, että kaupunki toteuttaa Vanhankaupunginkosken padon osittaisen tai kokonaisen purkamisen yhteiskunnallisen kannattavuuden arvioinnin tarvittavassa laajuudessa ja valmistelee suunnitelman padon purkamisesta, mikäli se on arvion pohjalta perusteltua.

Valtuustoaloitteen vastauksen valmistelun yhteydessä kaupunki tilasi Vanhankaupunginkosken padon purkamisen yhteiskunnallisen kannattavuuden arvioinnin, jonka pohjalta Kaupunginvaltuusto päätti 11.3.2020, että padon osittaisen tai kokonaisen purkamisen ympäristövaikutukset selvitetään. Päätöksessä todetaan, että selvityksen tehtävälää voidaan rajata laatimalla ensin arvio keinoista, joilla avaamisen vaikutuksia veden korkeuteen voidaan lieventää. Samalla selvitetään, voidaanko patoa avata ilman, että rakennetun ympäristön suojeluarvot menetetään. Näiden lisäselvitysten tekeminen voidaan ajoittaa samaan aikaan kuin itähaaraan toteutetun kunnostuksen vaikutuksia seurataan. Päätöksessä todetaan myös, että kaupunkiympäristön toimiala jatkaa itähaaran nousuesteiden poistamisen suunnittelua ja toteuttaa ne mahdollisimman nopeasti.

Tämän hetken tilanne

Vanhankaupunginkosken itähaaraa on edellisen kerran kunnostettu kalojen liikkumisen parantamiseksi vuonna 1999. Silloin purettiin vuonna 1986 rakennettu tekninen kalatie ja itähaaraan rakennettiin luonnon-

mukainen koski. Toimenpiteiden ei ole koettu olevan riittävän tehokkaita kalojen liikkumista ajatellen.

Vanhankaupunginkosken alueella on vuonna 1998 voimaan tullut asemakaava. Aluetta koskee useita erilaisia asemakaavoituksellisia suojelumääräyksiä mukaan lukien nimenomaisesti patoa koskeva suojelumerkintä s-3. Kosken alue on merkitty sekä maakunta- että yleiskaavaan suojelumerkinnöin. Vanhankaupunginkosken alue on merkitty Museoviraston laatimassa RKY 2009-inventoinnissa valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi.

Länsihaaran voimalaitos lopetti toimintansa vuoden 2019 lopussa, mikä on lisännyt virtaamia itähaarassa.

Itähaaran suunnitelma

Vanhankaupunginkosken itähaaran kunnostussuunnitelmat on laadittu vaihtoehdon Nyky+ -mukaisesti, ja vesilupa on vireillä. Kunnostukseen on varauduttu investointiohjelmassa.

Laaditussa kunnostussuunnitelmassa itähaaraan louhitaan nykyistä huomattavasti loivempi nousureitti, joka sisältää asento- ja lepokuoppia kaloille. Kalojen nousuedellytysten parantamisen odotetaan mahdollistavan myös erittäin uhanalaisen vaellussiian nousun Vantaanjokeen. Nousu-uoman pohjaan kiilataan luonnonkiviä ja kosken niskalle tulee kutusoraikko lohikaloille. Itähaaran virtaama lisääntyy huomattavasti nykyisestä. Keskimääräisten virtaamien perusteella pelkästään itähaarasta tuleva virtaama nousee noin 80 päivästä noin 220 päivään vuodessa. Tällä on merkittävä vaikutus kalojen hakeutumiseen itähaaraan länsihaaran sijaan.

Kunnostuksesta pyydettiin lausuntoa Natura-arvioinnista Uudenmaan ELY-keskukselta koskien Vanhankaupunginkosken itähaaran uoman kunnostuksen vaikutuksia läheisiin Natura 2000 -alueisiin, jotka ovat Vantaanjoki ja Vanhankaupunginlahden lintuvesi. Lausunnossaan 1.10.2021 Uudenmaan ELY-keskus ilmoittaa, ettei hankkeella ole merkittävästi haitallisia vaikutuksia Natura-alueisiin.

Aloitteessa ehdotetut toimenpiteet

Aloitteessa ehdotetut toimenpiteet, kuten padon purkaminen kokonaan tai osittain ja länsihaaran uuden nousu- ja laskeutumisuoiman rakentaminen, vaatisivat muun muassa asemakaavamuutosta padon asemakaavallisen suojelun kumoamiseksi ja uutta vesilupaa. Pelkkä padon purkaminen tai se ja kalojen nousureitin rakentaminen padon tilalle edellyttäisivät mahdollisesti poikkeamista Natura 2000 -alueen ja eräiden EU-direktiivilajien suojelusta.

Selvityksessä Helsingin Vanhankaupunginkosken padon purkamisen oikeudellisista edellytyksistä vuodelta 2016 todetaan, että Vanhankaupunginkosken padon purkaminen kokonaan tai osittain ei ole realistinen vaihtoehto voimassa olevassa oikeustilassa. Hanke edellyttäisi vesilupaa, jossa on otettava huomioon muun ohella vesienhoitosuunnittelu ja kaavoitus sekä padon purkamisen vaikutukset alueen kulttuuri- ja luontoarvoille. Muutoksella tuskin saavutetaan riittävästi hyötyjä, jotta hankkeen hyödyt yleiselle ja yksityiselle edulle olisivat vesiluvan intressivertailussa suuremmat kuin haitat esimerkiksi suojelluille kulttuuri- ja luontoarvoille. Oikeudellisen selvityksen mukaan vesioikeudellisen arvion perusteella ja käytettävissä olevien tietojen pohjalta padon purkamishankkeelle ei voitaisi vesioikeudellisessa intressivertailussa myöntää vesilupaa.

Selvityksessä Helsingin Vanhankaupunginkosken padon purkamisen oikeudellisista edellytyksistä todetaan sivulla 25, että asemakaavamuutos, jolla kumottaisiin Vanhankaupunginkosken patoa koskeva suojelumerkintä s-3, tarkoittaisi asiallisesti padon purkamisen asemakaavotuksellista mahdollistumista. Patoon jo yksinään liittyessä lähes ilmeisesti maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL) 54 §:ssä tarkoitettuja rakennushistoriallisia erityisiä arvoja tällainen asemakaavamuutos olisi MRL 54 §:ssä säädetyn ehdottoman hävityskiellon sekä toisaalta MRL 24.2 §:ssä säädetyn kuntaan kohdistuvan kulttuuriympäristön suojelua koskevan edistämismääräyksen vastainen.

Näin ollen selvityksen peurusteella voidaan todeta tiivistäen, että patoa ja sen ympäristöä koskevan oikeustilan ja asiassa esitetyn selvityksen valossa patoa koskevan s-3-suojelumerkinnän kumoaminen ja siten padon purkaminen ei ole rakennussuojelua koskevan oikeudellisen sääntelyn kannalta mahdollista.

Luonnonsuojeluvoimien näkökulmasta ei saada tukea pelkälle padon purkamiselle. Selvityksessä oikeudellisissa edellytyksistä todetaan, että padon rakentamisen jälkeen alueelle on vakiintunut uusi ja siihen sopeutuneiden lajien elinympäristölle sopiva tila. Kosken palauttaminen merkitsisi alueen luonnontilan palautumisen sijasta nykyisten suojelulajien tilan mahdollisesti merkittävää heikkenemistä, mikäli länsihaaran padon purkamisen ja kalojen nousureitin rakentamisen yhteydessä ei rakennettaisi pohjapatoa länsihaaran niskalle. Tämän pohjapadon tarkoituksena on turvata se, ettei Vantaanjoen vedenpinta muuttuisi merkittävästi kosken yläpuolella.

Finnish Consulting Group Oy:n (FCG) laatiman, vuonna 2019 valmistuneen Vanhankaupunginkosken padon purkamisen yhteiskunnallisen kannattavuuden arvioinnissa todetaan, että padon purkamisen myönteiset yhteiskunnalliset vaikutukset ovat pienemmät kuin sen säilyttämi-

sen. Selvityksessä todetaan, että Vanhankaupunginkoskella olisi mahdollista yhdistää sekä historiallisen ympäristön vaaliminen että luonnon ja kalojen hyvinvoinnin näkökohdat huomioiva vaihtoehto. Padon purkamista ja kosken ennallistamista pienemmillä kustannuksilla pystytään toteuttamaan kompromissiratkaisu, mikä tarkoittaa kosken itähaaran kunnostamista. Lisäksi tulee huomioida aikaisempien arviointien tulokset ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanta siihen, että padon purkamisen edellyttämä asemakaavan muutos olisi todennäköisesti MRL:n 54§:n vastainen.

FCG:n laatiman selvityksen suositus on, ettei padon purkamiseen ryhdytä, vaan jatketaan Vanhankaupunginkosken itähaaran kunnostamista vuonna 2018 valmistuneen hankesuunnitelman mukaisesti edeten kohti toteutussuunnittelua samalla ottaen huomioon jatkosuunnitteluvaiheeseen kuuluvat selvitystarpeet ja vaikutusten arvioinnit.

Helsingin kaupunkiympäristön tekemien ja teettämien tarkastelujen pohjalta voidaan todeta, että pelkkä padon purkaminen ei mahdollistaisi kalojen nousua, vaan länsihaaraan olisi rakennettava nousureitti, kuten Emma Karin valtuustoaloitteessa ehdotetaan.

Pelkkä padon purkaminen aiheuttaisi nousuesteen länsihaaraan ja Itähaaran kuivumisen, jolloin kala ei nousisi Vantaanjokeen. Mikäli pato purettaisiin, ei HSY:n varavedenottamo Viikissä olisi enää toimiva. Padon purkaminen ja nousureitin rakentaminen ei olisi mahdollista ilman pohjapadon rakentamista länsihaaran niskalle, sillä muutoin Vantaanjoen pinta laskisi lähes kymmenen kilometrin matkalta ja aiheuttaisi ongelmia muun muassa Vantaanjoen rantapenkereiden stabiliteetissa. Pinnankorkeuden laskun vaikutusalue ulottuisi pääuomassa Ruutinkoskelle, Keravanjoessa Kirkonkylänkoskelle ja Longinojassa sen alajuoksulle.

Länsihaara on padon yläpuolelta huomattavasti syvämpi kuin itähaara, joten uomaa pitäisi täyttää uuden pohjapadon alapuolelta ja nousu-uomaa tulisi myös louhia nykyisen padon kohdalta. Länsihaarassa luonnonmukaisin ratkaisuin toteutettavan nousu-uoman pituuskaltevuus olisi noin 5-6 %, joka ei mahdollistaisi vaellussiian nousua Vantaanjokeen. Loivempi nousureitti on mahdollista toteuttaa länsihaaraan ainoastaan teknisenä pystyrakokalatienä, jota ei pidetä nykyaikaisena ratkaisuna. Padon purkaminen ja kalatien toteuttaminen länsihaaraan olisi kustannuksiltaan merkittävästi kalliimpaa kuin itähaaran suunniteltu kunnostus.

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättää kaupungin ryhtyvän tarvittaviin toimiin Vanhan-

kaupunginkosken padon purkamiseksi mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että padon purkamisesta tehdään tarvittavat selvitykset ja kokonaissuunnitelma, jonka avulla padon purku voidaan toteuttaa hallitusti huomioiden tekniset, juridiset ja taloudelliset reunaehdot sekä vaikutukset Vantaanjoen vesiekosysteemiin, luontoarvoihin, veden pintaan ja vesitasapainoon ja arvokkaan alueen kulttuuriympäristöön ja sen historiallisiin arvoihin. Vaikutukset eri kalakantoihin arvioidaan huolella. Padon purun vaikutukset myös joen itähaaraan tulee arvioida ja ratkaista siinä vaiheessa tarvitaanko sen suhteen toimenpiteitä. Suunnitelmassa kiinnitetään erityistä huomiota alueen kulttuuriympäristön ja sen historiallisen infrastruktuurin arvojen säilyttämiseen ja alueen virkistyskäytön lisääntymiseen.

Suunnitelmassa arvioidaan padon purkamisen ja siihen liittyvien toimien kustannukset ja hyödyt. Suunnitelmassa tulee myös ratkaista varavedenoton kysymys tilanteessa, jossa pato on purettu. Suunnitelmassa tulee lisäksi arvioida sitä, onko tarkoituksenmukaisempaa pyrkiä purkamaan pato kokonaan vai osittain.

Lautakunta asettaa tavoitteeksi, että eri asiakokonaisuuksia koskevat perusselvitykset laaditaan siten, että helmikuussa 2023 on olemassa kokonaiskuva asian keskeisistä osa-alueista ja ratkaisuehdotukset ja aikataulu jatkosuunnittelulle ja asian etenemiselle. Tämä selvitysten kokonaisuus toimii myös kaavatyön pohjana.

Lautakunta toteaa, että tässä esitetty linjaus on toisenlainen kuin pohjaesitys ja sen perustelut. Tästä johtuen lautakunta ehdottaa, että asian perusteluita tarkastellaan sopivalla tavalla kaupunginhallitusvaiheessa. Lautakunta pyytää lisäksi, että kaupunginhallitus varmistaa selvitystyöhön tarvittavat määrärahat.

Käsittely

01.02.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus: Anni Sinnemäki:

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättää kaupungin ryhtyvän tarvittaviin toimiin Vanhankaupunginkosken padon purkamiseksi mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että padon purkamisesta tehdään tarvittavat selvitykset ja kokonaissuunnitelma, jonka avulla padon purku voidaan toteuttaa hallitusti huomioiden tekniset, juridiset ja taloudelliset reunaehdot sekä vaikutukset Vantaanjoen vesiekosysteemiin,

23.05.2022

luontoarvoihin, veden pintaan ja vesitasapainoon ja arvokkaan alueen kulttuuriympäristöön ja sen historiallisiin arvoihin. Vaikutukset eri kalakantoihin arvioidaan huolella. Padon purun vaikutukset myös joen itähaaraan tulee arvioida ja ratkaista siinä vaiheessa tarvitaanko sen suhteen toimenpiteitä. Suunnitelmassa kiinnitetään erityistä huomiota alueen kulttuuriympäristön ja sen historiallisen infrastruktuurin arvojen säilyttämiseen ja alueen virkistyskäytön lisääntymiseen.

Suunnitelmassa arvioidaan padon purkamisen ja siihen liittyvien toimien kustannukset ja hyödyt. Suunnitelmassa tulee myös ratkaista varavedenoton kysymys tilanteessa, jossa pato on purettu. Suunnitelmassa tulee lisäksi arvioida sitä, onko tarkoituksenmukaisempaa pyrkiä purkamaan pato kokonaan vai osittain.

Lautakunta asettaa tavoitteeksi, että eri asiakokonaisuuksia koskevat perusselvitykset laaditaan siten, että helmikuussa 2023 on olemassa kokonaiskuva asian keskeisistä osa-alueista ja ratkaisuehdotukset ja aikataulu jatkosuunnittelulle ja asian etenemiselle. Tämä selvitysten kokonaisuus toimii myös kaavatyön pohjana.

Lautakunta toteaa, että tässä esitetty linjaus on toisenlainen kuin pohjaesitys ja sen perustelut. Tästä johtuen lautakunta ehdottaa, että asian perusteluita tarkastellaan sopivalla tavalla kaupunginhallitusvaiheessa. Lautakunta pyytää lisäksi, että kaupunginhallitus varmistaa selvitystyöhön tarvittavat määrärahat.

Kannattaja: Sami Kuusela

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättää kaupungin ryhtyvän tarvittaviin toimiin Vanhankaupunginkosken padon purkamiseksi mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että padon purkamisesta tehdään tarvittavat selvitykset ja kokonaissuunnitelma, jonka avulla padon purku voidaan toteuttaa hallitusti huomioiden tekniset, juridiset ja taloudelliset reunaehdot sekä vaikutukset Vantaanjoen vesiekosysteemiin, luontoarvoihin, veden pintaan ja vesitasapainoon ja arvokkaan alueen kulttuuriympäristöön ja sen historiallisiin arvoihin. Vaikutukset eri kalakantoihin arvioidaan huolella. Padon purun vaikutukset myös joen itähaaraan tulee arvioida ja ratkaista siinä vaiheessa tarvitaanko sen suhteen toimenpiteitä. Suunnitelmassa kiinnitetään erityistä huomiota alueen kulttuuriympäristön ja sen historiallisen infrastruktuurin arvojen säilyttämiseen ja alueen virkistyskäytön lisääntymiseen.

23.05.2022

Suunnitelmassa arvioidaan padon purkamisen ja siihen liittyvien toimien kustannukset ja hyödyt. Suunnitelmassa tulee myös ratkaista varavedenoton kysymys tilanteessa, jossa pato on purettu. Suunnitelmassa tulee lisäksi arvioida sitä, onko tarkoituksenmukaisempaa pyrkiä purkamaan pato kokonaan vai osittain.

Lautakunta asettaa tavoitteeksi, että eri asiakokonaisuuksia koskevat perusselvitykset laaditaan siten, että helmikuussa 2023 on olemassa kokonaiskuva asian keskeisistä osa-alueista ja ratkaisuehdotukset ja aikataulu jatkosuunnittelulle ja asian etenemiselle. Tämä selvitysten kokonaisuus toimii myös kaavatyön pohjana.

Lautakunta toteaa, että tässä esitetty linjaus on toisenlainen kuin pohjaesitys ja sen perustelut. Tästä johtuen lautakunta ehdottaa, että asian perusteluita tarkastellaan sopivalla tavalla kaupunginhallitusvaiheessa. Lautakunta pyytää lisäksi, että kaupunginhallitus varmistaa selvitystyöhön tarvittavat määrärahat.

Jaa-äännet: 1

Mika Raatikainen

Ei-äännet: 12

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Anni Sinnemäen vastaehdotuksen äänin 12-1.

25.01.2022 Pöydälle

11.01.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jaakko Heinonen, projektinjohtaja: 31027839
jaakko.heinonen(a)hel.fi

23.05.2022

Asia/8

§ 393

Ympäristötarkastajan viran perustaminen kaupunkiympäristön toimialalle 24.5.2022 lukien

HEL 2022-006602 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti kaupunkiympäristön toimialalle ympäristötarkastajan viran 24.5.2022 lukien.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Kaupunkiympäristön palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden ympäristöpalveluihin esitetään perustettavaksi ympäristötarkastajan virka.

Ympäristötarkastajan virka tarvitaan, koska nykyisillä resursseilla ei pystytä vastaamaan terveydensuojelulain mukaiseen valvontatarpeeseen. Lisävalvontatarve kohdistuu kouluihin ja päiväkoteihin.

Terveydensuojelulain mukaisten valvontatehtävien hoitaminen edellyttää virkasuhdetta, koska tehtävissä käytetään julkista valtaa: terveydensuojelulain mukaiset valvontatehtävät, tarkastukset, näytteenotot, ilmoitusten ja hakemusten käsittely sekä hallinnollisten pakkokeinojen käyttö.

Perustettavaksi esitetylle viralle on varattu määräraha toimialan talousarviossa.

23.05.2022

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Perustettavaksi esitetyn viran palkka on määritelty kunnallisen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimuksen määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Ympäristötarkastajan tehtäväkohtaiseksi palkaksi on päätetty 3 166,41 euroa kuukaudessa.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 394

Lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2021 arviointikertomuksesta

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa tarkastuslautakunnalle vuoden 2021 arviointikertomuksen suosituksista seuraavan lausunnon:

Tarkastuslautakunnan vuonna 2019 antamien suositusten vaikuttavuuden arviointi

Vuoden 2019 arviointikertomuksen suositusten mukaiset toimenpiteet on pääosin toteutettu ja yli puolet suosituksista on jo johtanut myönteisiin vaikutuksiin. Suun terveydenhuollon hoitoon pääsyssä on edelleen pääosin koronapandemian aiheuttamasta hoitovelasta johtuvia ongelmia.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

sosiaali- ja terveystoimialan suun terveydenhuollossa tulee

- parantaa hoitoon pääsyä.

Kaupunginhallitus toteaa, että korona-ajan myötä syntyneen hoito- ja palveluvelan hallittu purkaminen ja toiminnan palauttaminen koronaa edeltävälle tasolle ovat sosiaali- ja terveystoimialan keskeisiä painopisteitä vuonna 2022.

Koronapandemian hellittäessä sosiaali- ja terveystoimiala pääsee kohdentamaan koronasta aiheutuvan tilanteen hoitamiseen tilapäisesti kohdennetut resurssit takaisin alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa myös suun terveydenhuollon osalta. Hoitoon pääsyn parantamista mahdollistetaan myös lisäresursoinnilla. Kaupunginvaltuusto päätti 19.01.2022 § 5 siirtää kaupunginhallituksen käyttövaroihin varatusta koronatoipumismäärärahasta 45 miljoonaa euroa talousarviokohdalle 5 10 01, Sosiaali- ja terveystoimialan palvelut, sosiaali- ja terveystoimialan esityksen (21.12.2021 § 312) mukaisesti mm. suun terveydenhuollon palvelujen saatavuuden parantamiseen.

Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi 2021

Tarkastuslautakunta on esittänyt oman arvionsa siitä, ovatko talousarviossa asetetut sitovat toiminnan tavoitteet ja niiden toteutumista kuvaavat mittarit toteutuneet. Tarkastuslautakunta arvioi, että kahden tilinpäätösraportoinnin mukaan toteutumatta jääneen ja kaupunginval-

tuustossa perustellusti toteutumattomana käsitellyn tavoitteen toteutumiseen ei voitu ottaa kantaa mittareiden tavoitetasojen puutteiden tai mittaamisen ongelmien takia. Tytäryhteisöjen toteutuneita tavoitteita oli tarkastuslautakunnan arvion mukaan yksi enemmän kuin tilinpäätöksessä.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kaupunginkanslian tulee

- varmistaa, että tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutuminen esitetään yhdenmukaisesti ja selkeästi perusteltuna tilinpäätöksessä, konsernijaostolle, kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- varmistaa, että asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin tilastoinnin puutteet korjataan.
- varmistaa asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin raportoinnista saatavien tietojen luotettavuus ja vertailtavuus toiminnan tavoitteiden seurannassa.
- asettaa sitovien tavoitteiden mittarit siten, että myös niiden tavoitearvot kuvataan talousarviossa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin tilinpäätöksessä 2021 on esitetty tytäryhteisöille talousarviossa 2021 asetettujen kaupunginvaltuustolle raportoitavien tavoitteiden toteumatiedot.

Vuoden 2022 talousarviossa on esitetty kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisissa omistajastrategioissa määritellyt keskeiset tavoitteet ja niiden avainmittarit. Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat määrittelevät kaupungin tahtotilaa ja linjauksia noin viiden seitsemän vuoden aikajänteellä. Omistajastrategioissa määriteltyjen avainmittareiden avulla seurataan, miten hyvin tytäryhteisöt etenevät kohti asetettuja pidemmän aikavälin tavoitteita. Avainmittareille ei pääsääntöisesti ole kaupunkiomistajan toimesta määritelty vuotuisia tavoitearvoja.

Edelleen kaupunginhallitus toteaa, että vuoden 2022 tilinpäätöksessä on tarkoituksena raportoida vähintään keskeisimpiin omistajastrategiatavoitteisiin liittyvästä kehityksestä 2022 aikana.

Kaupunginhallitus toteaa, että Apotin kehittämistyö on pitkäjänteistä ja ajoittuu useammalle vuodelle. Sosiaali- ja terveystoimialan tulee huolehtia siitä, että asiakas- ja potilastietojärjestelmän tilastointi täyttää toimialan tarpeet.

Kaupunginhallitus toteaa, että Apottia kehitetään vuoden 2022 aikana ja kehittämistyössä huomioidaan myös raportoinnin kehittäminen. So-

siaali- ja terveystoimialan tulee varmistaa, että asiakas- ja potilastietojärjestelmän raportoinnista saatavat tiedot ovat luotettavia ja vertailukelpoisia. Toiminnan tavoitteita asetettaessa tulee huolehtia siitä, että tavoitteiden toteutumisen seuranta on järjestettävissä luotettavalla tavalla.

Kaupunginhallitus toteaa, että tavoitteiden ja niiden toteutumista kuvaavien mittareiden laatimista on täsmennetty vuoden 2023 talousarvion valmisteluohjeissa. Lisäksi kaupunginkanslian talous- ja suunnitteleosasto sekä strategiaosasto ovat järjestäneet keväällä 2022 kunkin toimialan kanssa tilaisuuden toiminnan tavoitteiden ja niiden toteutumista kuvaavien mittareiden laatimisesta sekä mittareiden tavoitearvojen asettamisesta.

Talouden tunnuslukujen kehitys

Kaupungin taloudellinen tila on koronapandemiasta huolimatta edelleen hyvä osin valtion maksamien kertaluonteisten koronakompensaatioiden ansiosta. Kaupunki on käynnistänyt oman koronapalautumisen kokonaisuuden, johon sisältyy määrärahoja vuosille 2022 ja 2023.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kaupunginhallituksen tulee

- seurata koronapandemiasta palautumiseen kohdennettujen määrärahojen käyttöä ja vaikutuksia.

Kaupunginhallitus toteaa päättäneensä 10.01.2022 § 2 kaupunginhallituksen käyttövaroihin varatun koronatoipumismäärärahan kohdentamisesta kasvatukseen ja koulutuksen toimialalle sekä kulttuurin ja vapaaajan toimialalle lautakuntien tekemien esitysten mukaisesti. Sosiaali- ja terveyslautakunnan käytettäväksi tarkoitettua 45 miljoonan euron määrärahan kaupunginvaltuusto päätti 19.01.2022 § 5 siirtää talousarvion kohdalle 5 10 01 sosiaali- ja terveystoimialalle.

Toimialat raportoivat koronatoipumismäärärahan käytöstä kolme kertaa vuodessa talousarvion toteumaennusteiden yhteydessä.

Etäopetuksen aiheuttaman oppimisvajeen paikkaaminen yläkouluissa

Koronapandemian aikana yläkoululaisten vaikeudet koulunkäynnissä ovat lisääntyneet. Kaupungin yläkouluissa on tehty toimenpiteitä etäopetuksen aiheuttaman oppimisvajeen paikkaamiseksi, mutta luotettavaa, vertailukelpoista ja konkreettista tietoa oppimisvajeesta ja toimenpiteiden vaikutuksista ei ole saatavilla.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- jatkaa ja edelleen kehittää seurantaoppimismateriaalin tunnistamista.
- seurannan perusteella kohdistaa oppimismateriaalia paikkaavien tukitoimenpiteiden mukaisesti.
- selvittää, mahdollistaako tietosuojalaki oppilashuollon pääsyn oppilaiden poissaolotietoihin.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemyksiin oppimismateriaalin tunnistamiseen tähtäävän seurannan kehittämisestä ja oppimismateriaalia paikkaavien tukitoimenpiteiden kohdistamisesta, jotta tähän saadut avustukset sekä osaamisvajeen korjaamiseen vuosille 2022 ja 2023 varattu määräraha tulevat käytettyä mahdollisimman tuottavasti.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginkanslian tulee selvittää muiden kuntien käytäntöä tiukemman tietosuojalain tulkinnan tarpeellisuus.

Opiskelijoiden ohjauksen riittävyys ammatillisessa koulutuksessa

Pitkittynyt koronapandemia on vähentänyt työssä oppimisen mahdollisuuksia ammatillisessa koulutuksessa ja opiskelijoiden ohjaus edellyttää edelleen kehittämistä.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Stadin ammatti- ja aikuisopiston tulee

- varmistaa, että ammatillisia erityisopettajia on tarvetta vastaava määrä.
- lisätä opiskelijoiden ohjauksen onnistumisen seuranta.
- hyödyntää henkilöstöltä saatua palautetta opiskelijoiden ohjauksen kehittämisessä.

Kaupunginhallitus toteaa, että toimialan tulee pyrkiä toiminnan tavoitteiden kokonaisuuden kannalta optimaaliseen henkilöstöjakaumaan toimialalle osoitetun määrärahan puitteissa.

Kaupunginhallitus pitää opiskelijoiden ohjauksen onnistumisen seurannan lisäämistä tärkeänä. Lakimuutoksen myötä uudistunutta ohjausta tulee kehittää asetetun tavoitteen suuntaan käytännön kokemusten perusteella, kun toimintatavat ovat vakiintuneet ja uudistuksen vaikutuksista on muodostunut yhtenäinen tilannekuva.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilöstöltä saatava palaute opiskelijoiden ohjauksen kehittämisestä on arvokasta. Palautteen hankkiminen tulee järjestää niin, että henkilöstö osallistuu palautteen antamiseen riit-

tävän kattavasti. Henkilöstön palautteen perusteella valittavilla kehittämistoimilla tulee olla henkilöstön laaja ja riittävän yksimielinen kannatus ja tuki.

Lastensuojelun avohuollon palvelujen riittävyys

Lastensuojelun avohuollon asiakaskohtainen lakisääteinen työntekijämäärä täyttyy, vaikka osa vakansseista on työntekijäpulan takia täyttämättä. Perheiden lisääntyneiden haasteiden takia tarpeisiin ei aina pystytä vastaamaan.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- ryhtyä aikaisempaa vaikuttavampiin toimenpiteisiin lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden saatavuuden ja pysyvyyden parantamiseksi.
- kehittää edelleen monitoimijaisia palveluja, joissa lasten ja perheiden tarpeet otetaan huomioon kokonaisvaltaisesti.
- lisätä lasten ja perheiden varhaisen tuen palveluita, jotta perheet saavat riittävän tuen oikea-aikaisesti.
- kehittää lapsiperheiden varhaisen tuen ja lastensuojelun avohuollon palvelujen vaikuttavuuden seuranta.

Kaupunginhallitus toteaa, että työvoiman saatavuuden ja pysyvyyden parantaminen on keskeisellä sijalla kaupunginvaltuuston hyväksymässä Kaupunkistrategiassa 2021–2025. Myös sosiaali- ja terveystoimialalla se on keskeinen tavoite, jota edistetään aktiivisin toimenpitein.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan palveluja ja palveluketjuja kehitetään asiakkaiden tarpeista lähtien. Palvelujen keskittäminen perhe- ja hyvinvointikeskuksiin tukee osaltaan monitoimijaisien palvelujen kehittämistyötä.

Kaupunginhallitus toteaa, että palvelutarpeen huolellisen arvioinnin perustella asiakkaille tarjottavat riittävät ja oikea-aikaiset varhaisen tuen palvelut voivat vähentää merkittävästi asiakkaiden myöhempää tarvetta raskaammille korjaaville palveluille ja tukitoimille.

Kaupunginhallitus toteaa, että palvelujen vaikuttavuuden seuranta ja arviointi on erittäin haastavaa, mutta sitä tulee tästä huolimatta pyrkiä kehittämään.

Ikääntyneiden kotihoito

Kotihoidossa on saavutettu vain osa kaupunkistrategiassa ja Stadin ikäohjelmassa asetetuista tavoitteista. Suurin ongelma on henkilöstöpula.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- varmistaa, että sosiaalihuoltolain mukainen yli 75-vuotiaiden palvelutarpeen arviointi toteutuu määräajassa.
- ryhtyä aikaisempaa vaikuttavampiin toimenpiteisiin hoitohenkilöstön saatavuuden parantamiseksi.
- lisätä kuntouttavan arviointiyksikön ja kotihoidon työntekijöiden välistä vuoropuhelua asiakkaan siirtyessä kuntouttavalta arviointijaksolta kotihoitoon.

sosiaali- ja terveystoimialan kotihoidossa tulee

- varmistaa, että vanhuspalvelulain mukainen kielellinen yhdenvertaisuus toteutuu.
- selvittää, voidaanko vastuuhoidajien asiakastyöhön kuuluvia välillisiä tehtäviä vähentää.
- selvittää, voidaanko sijaisten työnkuvaa laajentaa vastaamaan paremmin vakituisen henkilöstön työnkuvaa.
- tunnistaa työhyvinvoinnin ja hoidon laadun näkökulmasta parhaat käytännöt ja soveltaa niitä mahdollisimman laajalti eri alueilla.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee järjestää toimintansa ja kohdentaa toimialalle osoitetut resurssit niin, että kaikki laissa määrätyt velvoitteet tulevat hoidettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialalla on panostettu aktiivisesti johtamisen kehittämiseen ja henkilöstön työhyvinvoinnin seurataan, ja toimialan jatkaa ja lisää edelleen toimenpiteitään hoitohenkilöstön saatavuuden parantamiseksi. Koronapandemian aikana hoitohenkilöstön riittävyteen ovat vaikuttaneet sairaspotilaiden ja sijaisten saannin ongelmien lisäksi myös henkilöstösiirrot tehtävien välillä kriittisimpien toimintojen turvaamiseksi. Koronapandemia voi aiheuttaa henkilöstöjärjestelytarpeita myös jatkossa ja heikentää tilapäisesti kotihoidon henkilöstövahvuutta.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala kehittää palveluketjujen sujuvuutta aktiivisesti ja hyödyntää kehittämistyössään henkilöstöltä, asiakkailta ja muilta eri tahoilta saamaansa palautetta.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan on etsittävät uusia keinoja ruotsin kielen osaamisen lisäämiseksi, jotta asiakkaiden kielellinen yhdenvertaisuus toteutuu.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala tulee jatkaa eri ammattiryhmien työjaon kehittämistä siten, että kunkin ammattiryh-

män koulutustausta ja ammatillinen osaaminen tulevat hyödynnettyä työtehtävissä mahdollisimman tehokkaasti. Tämä lisää työtehtävien haasteellisuutta ja työn mielekkyyttä ja edistää osaltaan työntekijöiden työhyvinvointia.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan on hyvä tarkistaa omien ohjeistustensa päivitystarve ja selvittää, miltä osin sijais-ten perehdytystä voidaan lisätä, jotta nämä voivat hoitaa laajemmin välittömään asiakastyöhön kuuluvia tehtäviä ja tämän lisäksi mahdollisesti myös muita vakituisen henkilöstön hoidettavan olevia työtehtäviä.

Kaupunginhallitus toteaa, että parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja mahdollisimman laaja soveltamien auttaa hoidon laadun parantamista ja lisää työntekijöiden työhyvinvointia.

lääkäs potilas päivityksessä

lääkäiden tarpeettomia päivityskäyntejä on pyritty vähentämään koti- hoidossa ja palveluasumisessa, mutta toimenpiteiden vaikutusta ensi- hoito- ja päivityskäyntien määrään ei ole voitu arvioida koronapan- demian ja puutteellisten tilastotietojen vuoksi. lääkäiden kotiuttaminen päivityksestä vaatii edelleen kehittämistä.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- seurata päivityksellisten tilanteiden kehittämistoimenpiteiden vai- kutuksia iäkkäiden päivityskäynteihin ja kotona asumisen turvalli- suuteen.
- jatkaa yhteistyössä HUSin ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa sellaisten päivityksellisten tilanteiden toimintatapojen ja palvelujen kehittämistä, joilla voidaan parantaa iäkkäiden toiminta- kykyä ja hyvinvointia.
- kehittää yhteistyötään HUSin kanssa erityisesti iäkkäiden kotiutta- misprosessin osalta siten, että palvelu olisi nykyistä paremmin koti- hoidon käytettävissä.
- kehittää Liikkuva hoitaja -palvelua ja siitä tiedottamista, jotta palvelu saataisiin laajemmin käyttöön kotihoidossa ja palveluasumisessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että valittujen kehittämistoimenpiteiden vaiku- tukset tulee pystyä erittelemään ja vaikutuksia tulee seurata niin, että toimenpiteitä voidaan niiden perusteella kehittää edelleen haluttuun suuntaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että iäkkäiden toimintakykyä ja hyvinvointia parantavien päivystyksellisten tilanteiden toimintatapojen ja palvelujen kehittämistä tulee jatkaa.

Kaupunginhallitus toteaa, että iäkkäiden kotiuttamisprosessia koskevan yhteistyön kehittäminen kotihoidon tarpeita tukevaan suuntaan on tärkeää.

Kaupunginhallitus toteaa, että Liikkuva hoitaja -palvelun kehittämistä ja siitä tiedottamista tulee jatkaa, jotta palvelu saataisiin laajemmin käyttöön ja sen vaikutuksia voitaisiin arvioida. Arvioinnin perusteella tulee vahvistaa tehokkaimpia tapoja vaikuttaa siihen, että kotihoidon ja palveluasumisen asiakkaiden tarpeettomat päivystyskäynnit vähenevät.

Mielenterveyskuntoutujan polku sairaalahoidosta asumiseen

Sairalahoidosta kuntoutuvien mielenterveyspotilaiden pääsyä tarveaan vastaaviin asumispalveluihin on edistetty kaupungin linjausten mukaisesti, mutta jono eri asumispalvelujen välillä ei käytännössä ole pienentynyt. HUSin osastojen potilaat, lastensuojelun ja jälkihuollon asiakkaat, tilapäismajoituksessa olijat ja asunnottomat saavat tarveaan vastaavan asumispalvelupaikan 1–3 kuukauden kuluessa siitä, kun sosiaali- ja terveystoimiala on tehnyt päätöksen sijoituksesta. Muilla ryhmillä keskimääräinen odotusaika on 1,5–2 vuotta.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- lisätä asiakkaiden tarpeiden mukaisia tuetun asumisen ja palveluasumisen paikkoja.
- asettaa tavoiteaika, jonka sisällä mielenterveyskuntoutujan on päästävä tarvettaan vastaavaan asumispalveluun.
- seurata asumispalveluun jonotuksen kokonaisaika ja tavoiteajan toteutumista.
- tehostaa mielenterveyskuntoutujien asumispalveluihin pääsyä edistäviä toimenpiteitä jonotusajan lyhentämiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan tulee palvelujen kehittämisen lisäksi jatkaa käynnistämäänsä toimenpiteitä asiakkaiden tarpeiden mukaisen paikkakapasiteetin lisäämiseksi sekä mielenterveysasumisen palveluvalikon kehittämistä ja tuetun asumisen porrastamista asiakkaiden kuntoutumispolun tehostamiseksi ja asiakkaiden tarpeita vastaavien paikkojen saatavuuden helpottamiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että toimialan tulee selvittää tarkemmin asumispalveluun pääsyn täsmällisen tavoiteajan asettamisen tarpeellisuus.

Kaupunginhallitus toteaa, että tietojärjestelmien kehittämistyössä on huomioitava asiakaspalvelujen raportointi- ja seurantarpeet, kuten esim. jonotuksen kokonaisaikojen ja tavoiteaikojen toteutuminen.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen mielenterveyskuntoutujien asumispalveluihin pääsyä edistävien toimenpiteiden tehostamisen tarpeellisuudesta toimialan käyttöön osoitettujen määrärahojen puitteissa.

Liikkumishjelman tavoitteiden toteutuminen

Helsingin liikkumishjelman toimenpiteet ovat pääosin toteutuneet.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee

- asettaa vastaisuudessa liikkumisen edistämisen toimenpiteiden mittareille selkeät tavoitetasot, joilla tavoitteiden toteutumista voidaan seurata.
- viestiä aktiivisemmin avustuksilla toteutettavista liikuntahankkeista.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen, että jatkossa liikkumisen edistämisen tavoitteille tulee asettaa mittarit, joilla on selkeä tavoitetaso. Tavoitteen mittaria asetettaessa tulee huolehtia siitä, että mittari kuvaa asetetun tavoitteen toteutumista. Hyvä tavoite ja siihen liitetyt mittarit selkeine tavoitetasoineen kertovat mikä muuttuu, kuinka paljon ja missä ajassa.

Kaupunginhallitus toteaa, että tietoja avustuksilla toteutettavista liikuntahankkeista löytyy mm. harrastushaku.fi ja tapahtumat.hel.fi -sivustoilta, joissa järjestöt voivat viestiä tapahtumistaan ja tarjoamistaan harrastusmahdollisuuksista. Myös Nuorten Helsinki -sivustolla on esitely laajasti helsinkiläisten järjestöjen tuottamaa toimintaa.

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen metsien hoidossa

Kaupunki on säilyttänyt tai lisännyt suunnitelmallisesti luonnon monimuotoisuutta metsissä ja metsäisillä alueilla, vaikka monimuotoisuuden lisääminen ei olekaan ollut metsien hoidon keskeisin tavoite.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kaupunkiympäristön toimialan tulee

- päivittää luonnonhoidon linjaus ja koko luonnonhoidon prosessi siten, että monimuotoisuuden lisääminen on metsienhoidon keskeisin tavoite.

- pyrkiä jättämään hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle lisää vanhenevia ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita puita, metsiä ja metsiköitä.
- parantaa luonnonhoidon vaikutusten seurantaan keräämällä järjestelmällisesti olennaista indikaattoritietoa.
- tuoda päätöksentekoon valmisteluohje Helsingin muissa kunnissa omistamien kiinteistöjen luovutuksista.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin luonnonhoidon linjauksia ja luonnonhoidon työohjeita päivitettäessä on otettava huomioon kaupunkistrategian linjaukset. Myös metsien hoitotoimenpiteissä tulee huomioida monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen kaupunkistrategian linjausten mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa pitävänsä tiedolla johtamista tärkeänä. Indikaattoreita koskevan tiedon kerääminen tehostaa mahdollisuuksia luonnonhoidon vaikutusten seurantaan ja arviointiin.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan näkemykseen Helsingin muissa kunnissa omistamien kiinteistöjen luovutuksia koskevan valmisteluohjeen tarpeellisuudesta. Ohje tulee laatia toimialan käyttöön osoitettujen määrärahojen puitteissa.

Yritysmuonnteisyys ja yhteistyö yritysten kanssa

Kaupunki on pääosin toteuttanut yritysmuonnteisyyttä ja yhteistyötä lisääviä toimenpiteitä riittävästi. Yritysassiakkaiden perehdytyksessä palveluprosessien eri vaiheisiin sekä mahdollisuuksissa seurata niiden etenemistä on yrityskehittäjän näkökulmasta parannettavaa, mutta palveluprosessin läpinäkyvyyden ja tämän edellyttämän tietojärjestelmien kehittämisen kustannukset voivat olla suuret.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kaupunginkanslian elinkeino-osaston tulee yhteistyössä toimialojen kanssa

- selvittää mahdollisuudet lisätä yritysasiakaspalveluprosessien läpinäkyvyyttä.

kaupunginkanslian tulee

- varmistaa, että yritysvaikutusten arvioinnit valmistuvat riittävän aikaisessa vaiheessa tukemaan päätöksentekoa.
- selvittää toimiva tapa seurata pienten ja keskisuurten yritysten osallistumismääriä kaupungin kilpailutuksissa.

- kehittää yritysviestinnän tavoitettavuuden ja vaikuttavuuden jälki-seurantaa.

Kaupunginhallitus toteaa, että haasteet palvelujen löydettävyydessä ja kaupungin organisaation hahmottamisessa ovat vaikeuttaneet yritysten asiointia kaupungin kanssa. Yritysluotsitoiminta on saanut hyvää palautetta yrityksiltä, koska yritysluotsit ovat auttaneet yrityksiä oikeiden palvelujen löytämisessä ja yhteistyössä toimialojen kanssa. Käynnissä oleva hel.fi-verkkosivu-uudistus parantaa palvelujen löydettävyyttä ja edistää sujuvaa ja ennakoitavaa asiakaskokemusta palveluprosesseista. Samalla lupaprosessien seurattavuuteen pitää panostaa. Yritysneuvontaan, lupa-asioihin sekä työnantajapalveluihin liittyvät kokonaisuudet rakennetaan mahdollisimman käyttäjäystävälliseksi yritys- ja yrittäjäkohderyhmän erityistarpeet ja palvelupolut huomioiden. Verkkosivu-uudistuksen arvioidaan olevan valmis viimeistään kesäkuussa 2023. Yritykset ja työ -sivustokokonaisuuden on kuitenkin tarkoitus olla valmis jo vuoden 2022 loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus toteaa, että yritysvaikutusten arvioinnin tarkoituksena on selvittää ennalta, millaisia ja miten laajoja vaikutuksia kaupungin valmistelemilla päätöksillä on yrityksiin tai yritysten toimintaedellytyksiin. Kaupunginhallitus yhtyy näkemykseen, että yritysnaökulma pitää ottaa mukaan valmisteluun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jolloin vaikutusten arvioinnilla voidaan vaikuttaa valmistelussa olevan asian sisältöön. Elinkeino-osasto tukee toimialojen valmisteluprosessia mm. järjestämällä sekä säännöllisesti että erikseen pyydettyä toimintamallin käyttöön valmentavia koulutuksia ja antamalla palautetta laadituista arviointiluonnoksista. Toimialat vastaavat siitä, että ohjeistusta noudatetaan ja yritysvaikutusten arvioinnit tehdään riittävän varhaisessa vaiheessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hankinnat ja kilpailuttaminen -yksikkö selvittää toimivan tavan seurata pienten ja keskisuurten yritysten osallistumismääriä kaupungin kilpailutuksissa yhteistyössä kaupungin hankintojen koordinaatioryhmän kanssa.

Kaupunginhallitus pitää viestinnän jälkiseurannan kehittämistä tärkeänä ja toteaa, että kaupunginkanslian viestintäosasto selvittää elinkeino-osaston kanssa, miten yritysviestinnän tavoitettavuuden ja vaikuttavuuden jälkiseurantaa voitaisiin parantaa.

Kaupungin digitaalinen turvallisuus

Kaupungin digiturvallisuusriskeihin on varauduttu, mutta varautumista on edelleen tarve parantaa.

23.05.2022

Arviointikertomuksessa todetaan, että

kaupunginkanslian tulee

- kehittää digitaalisen turvallisuuden eri osa-alueiden organisointia, ohjausta ja johtamista sekä varmistaa eri osa-alueiden tavoitteiden ja toimenpiteiden yhdenmukaisuus.
- varmistaa riskien hallintakeinojen toimenpiteiden aikataulutus ja niiden toteuttaminen ajallaan.
- järjestää suureen harjoituskokonaisuuteen tarvittavat resurssit, ja osallistua digitaalisen turvallisuuden harjoituksiin aikaisempaa laajemmassa mittakaavassa eri palvelu- ja järjestelmäkokonaisuuksien keskinäiset riippuvuudet huomioiden, tai järjestää harjoituksia itse.
- varmistaa, että digiturvallisuusryhmä toimii asetettujen tavoitteiden mukaisesti.
- seurata kaupungin henkilöstön DigiABC-koulutuksien etenemistä.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan toteamukseen ja kehottaa kaupunginkansliaa ryhtymään viipymättä määrärahojensa puitteissa toteamusten edellyttämiin toimenpiteisiin. Digitaalisen turvallisuuden johtamisen näkyvyyttä tulee lisätä ja digitaalisen turvallisuuden kokonaisuuden vastuunjakoja tulee edelleen selkeyttää.

Kaupunginhallitus toteaa, että digiturvallisuuden ydinryhmän kokoonpanoa on tarkoitus laajentaa turvallisuus- ja valmiustiimin sekä tietosuojaedustajilla.

Helsingin kaupungin asunnot Oy:n vuokralaisdemokratian toteutuminen

Hekan asukkailla ei ole päätösvaltaa kaikissa yhteishallintolain edellyttämässä asioissa, ja asukasaktiivit ovat tyytymättömiä asukkaiden tosiasiallisiin vaikutusmahdollisuuksiin. Yhteishallintolakia uudistetaan.

Arviointikertomuksessa todetaan, että

omistajaohjauksesta vastaavana tahona kaupunginkanslian tulee

- varmistaa, että Hekan hallitus huolehtii siitä, että asukkailla on vuokralaisdemokratiasäännön mahdollistamat vaikutusmahdollisuudet.
- osallistua Hekan vuokralaisdemokratiasäännön päivittämiseen lain mukaisesti yhteishallintolain uudistamisen jälkeen.
- varmistaa, että Hekan vuokralaisdemokratiasäännön seuraavassa päivityksessä sääntöön lisätään määräykset aluevalvojan ja Hekataason valvojan kertomusten käsittelystä sekä määräys siitä, miten sääntöä voidaan päivittää.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin asunnot Oy:n hallituksen tulee osana osakeyhtiölain mukaista huolellisuusvelvollisuuttaan varmistaa, että yhtiö noudattaa toiminnassaan sitä koskevaa sääntelyä. Lisäksi yhtiön hallituksen toimintaa ja velvollisuuksia määrittävät kaupungin konserniohje, hyvän hallintotavan ohjeistus, omistajastrategia sekä yhtiölle kaupunkiomistajan toimesta päätetty yhtiöjärjestys. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n vuokralaisdemokratiasääntö ja sen toteutumisen varmistaminen ovat osa yhteishallintolain noudattamista yhtiön hallituksen em. velvollisuuksien mukaisesti.

Helsingin kaupungin asunnot Oy:n vuokralaisdemokratiasääntö on yhtiön sisäinen asiakirja, jonka laatiminen ja päivittäminen on osa yhtiön toiminnan johtamista ja kehittämistä. Säännön päivittäminen kuuluu yhtiön hallituksen ja operatiivisen johdon vastuulle, missä yhtiöllä on myös paras asiantuntemus ja kokemus. Yhtiön tulee huolehtia vuokralaisdemokratiasäännön päivittämisestä yhteishallintolain uudistamisen jälkeen uudistuksen sisältö huomioon ottaen. Kaupunki noudattaa konserniohjeen mukaisesti konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtävä- ja vastuujaakoja.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että aluevalvojan tehtävä tai Hekatasen valvojan tehtävä eivät perustu yhteishallintolakiin, vaan nämä tehtävät ovat olleet Helsingin kaupungin asunnot Oy:n lisä asukasdemokratiaan. Yhtiö tulee tarkastelemaan näitä tehtäviä osana vuokralaisdemokratiasäännön päivittämistä yhteishallintolain uudistamisen jälkeen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö
- 2 Arviointikertomus 2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

23.05.2022

Asia/9

Esittelijän perustelut

Tarkastuslautakunta pyytää 25.5.2022 mennessä kaupunginhallituksen lausuntoa arviointikertomuksen 2021 suosituksista.

Tarkastuslautakunta hyväksyi 12.4.2022 vuoden 2021 arviointikertomuksen.

Kuntalain (410/2015) 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tulee laatia kaupunginvaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomus valtuustolle. Helsingin kaupungin hallintosäännön 21 luvun 2 §:n mukaan tarkastuslautakunta hankkii arviointikertomuksesta kaupunginhallitukselta ja tarvittaessa muilta kaupungin toimielimiltä lausunnot, jotka toimitetaan valtuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

Arviointikertomus 2021 on esityslistan liitteenä.

Esittelijä toteaa, että tarkastuslautakunnan antamassa arviointikertomuksessa esitetyistä suosituksista olisi annettava päätösehdotuksen mukainen lausunto. Kertomusta on esitelty kaupunginhallituksen 9.5.2022 kokouksessa esityslistan ulkopuolisena infoasiana.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö
- 2 Arviointikertomus 2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.05.2022 § 379

HEL 2021-005369 T 00 03 00

23.05.2022

Asia/9

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

16.05.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.05.2022 § 71

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon seuraavista arviointikertomuksen kohdista:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee

- asettaa vastaisuudessa liikkumisen edistämisen toimenpiteiden mit-tareille selkeät tavoitetasot, joilla tavoitteiden toteutumista voidaan seurata
- viestiä aktiivisemmin avustuksilla toteutettavista liikuntahankkeista

Helsingin kaupunki toteutti strategiansa (2017–2021) yhtenä kärki-hankeena liikkumishjelmaa, jonka tavoitteena oli lisätä kaiken ikäisten kaupunkilaisten arki- ja hyötyliikkumista, vähentää terveydelle haitallista, liiallista paikallaanoloa ja poistaa esteitä vapaa-ajan liikunnalta. Liikkumishjelma sisälsi yhteensä noin 60 toimenpidettä, joita toteutettiin yhteistyössä kaupungin toimialojen ja kumppaneiden kanssa. Toteutettu tarkastus kohdentui liikkumishjelman kahdeksasta tavoitealueesta kolmeen, jotka sisälsivät yhteensä 25 lasten ja nuorten liikkumiseen sekä kaupunkiympäristön kehittämiseen liittyvää toimenpidettä. Tarkastukseen ei sisältynyt niiden toimenpiteiden arviointia, jotka kohdentuivat muun muassa lapsiperheiden sekä lasten ja nuorten tietoisuuden lisäämiseen liikkumisen merkityksestä, kampanjointiin tai kaupungin työntekijöiden liikkumisen lisäämiseen tähtäävästä toiminnasta.

23.05.2022

Asia/9

Arviointikertomuksessa todetaan, että liikkumisen positiivisen vaikutuksen laajempi tiedostaminen koko kaupunkiorganisaation tasolla koettiin yhdeksi liikkumisohjelman tärkeimmistä tuloksista. Liikkumisohjelman toimenpiteillä myös lisättiin kouluissa järjestettävää harrastustoimintaa ja kehitettiin matalan kynnyksen harrastustoimintaa. Lisäksi helsinkiläisten edellytykset liikkua ovat kehittyneet, kun kaupunkiympäristöä on muovattu liikkumista suosivaksi.

Liikkumisohjelman mittareista ja tavoitetasoista

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessa, että kaikilla liikkumisohjelman toimenpidekohtaisilla mittareilla ei ollut tavoitetasoa. Mittarille asetettu tavoitetaso helpottaisi seurantaa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on tiedostanut havainnon jo liikkumisohjelman valmistelun ja toimeenpanon yhteydessä. Kaupunkilaisten liikkumiskäyttäytymistä ja liikkumista edistävän toiminnan tietoperustan vahvistaminen ja mittareiden kehittäminen on ollut jatkuvan kehittämisen kohteena, kun ohjelmaa on toteutettu.

Tarkoituksenmukaisten mittareiden käyttäminen ja oikea-aikaisen sekä laadukkaan tietoperustan kerääminen ja hyödyntäminen edellyttävät yhteistä ymmärrystä ja systemaattista työtä. Liikkumisohjelman käynnistyessä liikkuminen oli käsitteenä nuori sekä kaupunkiorganisaatiolle, toimijoille, kuten myös kaupunkilaisille. Tyypillisesti oletettiin, että liikkuminen on ennen kaikkea vapaa-ajan harrastustoiminnan, ohjatun liikunnan ja urheiluseuratoiminnan kehittämistä, ja siten liikuntapalveluiden vastuulla oleva kysymys. Liikkumisen edistäminen edellyttää kuitenkin mitä suurimmassa määrin kaupunkiyhteistä tekemistä. Maailman Terveysjärjestön (WHO) mukaan liikkumattomuuteen voidaan vaikuttaa moniammatillisella ja systemaattisella lähestymistavalla, ja ennen kaikkea siten, että toimenpiteet kohdentuvat samanaikaisesti yksilö-, yhteisö-, ja järjestelmätasolle sekä laajasti ympäristötekijöihin.

Vastuu liikkumisohjelman valmistelusta osoitettiin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle, joka yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, kaupunginkanslian ja sidosryhmien kanssa teki ehdotuksen liikkumisohjelman toteutuksesta. Kaupunginhallitus hyväksyi liikkumisohjelman kahdeksan tavoitealuetta ja ohjelman mittarit projektisuunnitelman mukaisesti 3.12.2018.

Ohjelmalle määriteltiin kolmentasoisia mittareita. Ohjelman strategisena tavoitteena oli vuoteen 2023 mennessä helsinkiläisten liikkumisen määrän lisääntyminen, istumisen määrän väheneminen ja vapaa-ajan harrastamattomien osuuden pienentäminen. Toiseksi ohjelman kahdeksalle osatavoitteelle määriteltiin omat tavoitearvonsa ja mittarinsa. Näitä olivat mm. terveyden kannalta riittävästi liikkuvien osuus alle kou-

luikäisten lasten, ala- ja yläkoululaisten sekä toisen asteen opiskelijoiden osalta sekä kävelyn ja pyöräilyn kulkumuoto-osuudet. Kolmas mittareiden kohde olivat ohjelman toimenpiteet, jotka kestoltaan vaihtelivat vuodesta kolmeen vuoteen. Kaupungin toimialat määrittivät ohjelmaan omat liikkumista lisäävät toimenpiteensä, joita oli yhteensä noin 60. Toimenpiteet rahoitettiin toimialojen talousarvioissa. Jokaisella toimialalla on oma roolinsa liikkumisen edistämässä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei voi määrittää muiden toimialojen vastuulle kuuluville toimenpiteille mittareita tai tavoitetasoja.

Mittareiden määrittäminen toimenpiteille, jotka monessa mielessä olivat uutta avaavia ja kokeilevia, ja joiden lopputuloksia oli etukäteen vaikea ennakoida, todettiin haastavaksi. Näissä tapauksissa mittareina on usein käytetty tietoa siitä, onko joku asia toteutettu vai ei. Kaikille liikumisohjelmassa toteutetuille toimenpiteille ei löydy numeerista indikaattoria, vaan tekeminen on luonteeltaan pikemminkin laadullista. Yleisempi haaste toiminnan mittaamiselle on se, että tieto lähtötilanteesta puuttuu tai vastaavasti se, että mittarin taustalta puuttuu säännöllisesti toistettava tiedonkeruutapa.

Liikkumisen näkökulmaa on vahvistettu sekä kaupungin hallinnoimissa, mutta myös tutkimuslaitosten toteuttamissa tiedonkeruissa. Esimerkkejä tästä ovat henkilöstökysely Fiilari, Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa -tutkimus, mutta myös erilaiset palveluiden käytöstä kertovat tilastoinnit. Liikkumisohjelmassa on tehty yhteistyötä UKK-instituutin, Jyväskylän yliopiston, Helsingin yliopiston, LIKES-tutkimuskeskuksen ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa kaupunkilaisten liikkumisaktiivisuuden ja liikkumista edistävän toiminnan seurannassa. Liikkumisohjelmassa on lisäksi toteutettu kaksi data-analyysia yhteistyössä kaupunginkanslian ja digitalisaatio-ohjelman kanssa erilaisten tilasto- ja tutkimustietojen hyödyntämisen parantamiseksi. Liikkumisohjelman toimeenpanon seurannan tueksi päätettiin hankkia ulkoinen seuranta-alusta, joka sisältää ajantasaisen tiedon liikkumisohjelman toimenpiteiden toteumasta ja niiden mittareista, mutta myös tiedot ohjelman strategisten ja osatavoitemittareiden kehittymisestä. Seuranta-alusta on kaikille julkinen ja löytyy osoitteesta <https://liikkumisvahti.hel.fi/>.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee asettaa vastaisuudessa liikkumisen edistämisen toimenpiteiden mittareille selkeät tavoitetasot, joilla tavoitteiden toteutumista voidaan seurata.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteaa, että liikkumisen edistäminen jatkuu myös liikkumisohjelman jälkeen. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on lisännyt arki- ja hyötyliikkumisen edistämisen liikuntapalveluiden

palvelustrategiaan uutena kokonaisuutena yhdeksi sen ydintehtävistä. Liikkumishjelman projektipäällikön ja projektkoordinaattorin toimenkuvat on vakinaistettu. Liikkumisen edistämiseksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan roolina korostuu tiivisyhteistyö kaupunkitasolla sekä ulkoisten sidosryhmien että tutkimuslaitosten kanssa. Toimiala seuraa liikkumista edistävän toiminnan kehittymistä ja eri-ikäisten liikkumisaktiivisuutta, vahvistaa moniammatillisten verkostojen osaamista liikkumisen edistämiseksi sekä vaikuttaviksi todettujen toimintamallien levittämisestä.

Jokaisella kaupungin toimialalla on omat roolinsa ja vastuunsa liikkumisen edistämiseksi. Liikkumista edistävää toimintaa, kuten myös sen mittarointia kehitetään toimialojen yhteisenä työnä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on keskeinen asiantuntijatehtävä liikkumisen kysymyksissä, mutta se ei voi määrittää muiden toimialojen vastuulle kuuluville toimenpiteille mittareita tai tavoitetasoja. Toimiala pitää tärkeänä, että liikkumista edistävän toiminnan toteuttamiseen varataan riittävät resurssit kaupunkitasoisesti.

Liikkumisen kaupunkiyhteinen tekeminen jatkuu osana kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Liikkuminen on kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2022–2025 yksi painopistealueista. Valmisteluvastuu liikkumista koskevien kaupunkiyhteisten, noin 10 tavoitealueen toimenpiteiden valmistelusta on osoitettu liikkumishjelman verkostoille. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet johdetaan strategiasta ja tietopohjasta käsin ja mukaan valitaan toimenpiteitä, joiden toteutuksessa on mukana enemmän kuin yksi toimiala. Hyvinvointisuunnitelmaan kirjatut toimenpiteet huomioidaan toimialojen talouden ja toiminnan suunnittelussa. Valmistelussa hyödynnetään laajasti liikkumishjelmassa kerättyä tietoperustaa, kuten myös havaintoja toimenpiteiden mittareihin liittyvistä kehittämistarpeista. Hyvinvointisuunnitelman hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Lasten ja nuorten harrastuksista viestiminen

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksen sivuilla 66–68 seuraavaa:

Järjestöt ovat toivoneet kaupungilta lisäapua avustuksilla järjestettävien liikuntahankkeiden tiedottamiseen. Lasten ja nuorten harrastustoiminnan toteutuminen edellyttää riittävää ja laadukasta viestintää harrastustoiminnasta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee viestiä aktiivisemmin avustuksilla toteutettavista liikuntahankkeista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toteaa, että tällä hetkellä tieto harrastustoiminnasta on hajallaan lukuisilla kaupungin vanhoilla verkkosivuilta. Lisäksi käytössä on erilaisia taustajärjestelmiä. Koska tieto on sirpaloitunut, myös harrastamisen viestintää ja markkinointia on haastavaa

tehdä vaikuttavasti. Verkkosivuista vain Harrastushaku.fi on mahdollistanut kumppanien tarjonnan esilletuomisen. Harrastusten sivusto, kuten myös useat kaupungin virastoaikaiset verkkosivut, ovat kuitenkin elinkaarensa päässä ja käytettävyydeltään vanhentuneita. Tästä johtuen yksi Helsingin kaupungin digiohjelman keskeisistä tavoitteista on uudistaa ja yhtenäistää kaupungin verkkosivustot.

Verkkosivustouudistus on alkanut kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla vuonna 2019. Uusia verkkojulkaisuja on suunniteltu ja toteutettu yhdessä kaupunkilaisten, kaupunginkanslian ja muiden toimialojen kanssa, jotta kaupunkilaiset löytävät jatkossa helpommin kaupungin palvelut ja jotta asiointi olisi sujuvaa esimerkiksi ilmoittautumisen ja maksamisen osalta.

Verkkosivustoja on muotoiltu alusta asti mahdollisimman asiakaslähtöisesti, jotta uudet sivustot lähtisivät käyttäjän tarpeesta ja käyttökokemuksesta, eivät enää organisaatiosta tai hankkeesta tai edes yksittäisestä palvelusta, ellei se palvele parempaa asiakaskokemusta. Verkkosivustouudistuksen lähtötilan kartoituksessa tunnistettiin teemallisia kokonaisuuksia, kuten nuoret, liikunta, tapahtumat ja harrastukset, joiden sisältö voi tulla monista kaupungin palveluista. Sivustot julkaistaan vaiheittain ketterän kehityksen periaatteiden mukaisesti, eli ensimmäinen versio ei tarjoa vielä kaikkea, mutta mahdollistaa jatkokehityksen kohti visiotasoa.

Harrastamisen näkökulmasta erityisesti harrastusten kokoava sivusto tulee parantamaan harrastustoiminnan löydettävyyttä verkossa, ja siten myös harrastamisen viestintää ja markkinointia:

- Harrastukset.hel.fi: verkkosivuston tavoitteena on koota kaupungin kaikkien palveluiden tarjoamat harrastukset (eli kurssimuotoinen tekeminen) yhteen paikkaan ja tukea kaupungin kumppaneiden harrastustoiminnan löydettävyyttä. Uudella harrastamisen verkkosivustolla kaupunkilainen voi hakea harrastuksia esim. asuinalueen, ikäryhmän, ajankohdan ja harrastuslajin perusteella. Verkkosivujen valmistuessa, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala viestii ja markkinoi sivustosta ja sen sisällöistä aktiivisesti. Aikataulu uuden harrastusten sivuston julkaisulle on kevät 2023.

Harrastukset verkkosivustokokonaisuuden lisäksi luomme seuraavat uudet verkkosivut, jotka parantavat myös harrastusten löydettävyyttä:

- Liikunta.hel.fi: verkkosivuston tavoitteena on koota kaupungin liikuntaan ja liikkumiseen liittyvät palvelut (liikuntapaikat- ja -harrastukset) yhteen paikkaan – niin Kuvan, Kaskon, Kymppin kuin Soten liikuntaan ja liikkumiset liittyvät palvelut. Aikataulu uuden liikunnan sivus-

23.05.2022

ton tämän version julkaisulle on kevät 2023. Ensimmäinen versio sivustosta on julkaistu helmikuussa 2022.

- Nuorten.hel.fi: verkkosivuston ensimmäinen versio julkaistiin keväällä 2021 ja se toimii toistaiseksi osoitteessa nuorten.helsinki. Tarkoituksena on koota kaikki nuorille ja nuorten perheille suunnatut kaupungin palvelut yhteen, sisältäen mm. nuorisotilat, koulutus, työpajat sekä nuorisolle suunnatut kaupungin tapahtumat ja harrastukset. Sivustoa jatkokehitetään edelleen vuoden 2022 aikana.
- Tapahtumat.hel.fi: syksyllä 2020 julkaistu uusi verkkosivusto kokoaa yhteen koko kaupungin tapahtumatarjonnan. Tuleva harrastukset.hel.fi-sivusto tulee olemaan muotoilullisesti ja teknisesti tapahtumien sivuston sisartuote. Sivustot myös tukevat navigaatiota niiden välillä, mikä parantaa harrastamisen sisältöjen löydettävyyttä.
- Uusi hel.fi: kanslian vetämän hankkeen tavoite on uusia perusteellisesti koko hel.fi-sivusto, mikä parantaa myös erillissivustojen ja samalla harrastamisen palveluiden löydettävyyttä. Luontoon ja ulkoiluun liittyen hel.fi:ssä ollaan julkaisemassa keväällä 2023 oma teemakokonaisuus Kuvan ja Kympin yhteistyönä.

Palveluiden löydettävyys verkossa ja asiointin helppous (ilmoittautuminen ja maksaminen) lisäävät harrastusten viestinnän ja markkinoinnin vaikuttavuutta. Uusien verkkosivujen ja taustajärjestelmien avulla pystymme tukemaan myös kumppaneiden tarjonnan parempaa löydettävyyttä ja tukea niitä myös paremmin kaupungin viestinnällä ja markkinoinnilla. Digikehittämistä tehdään yhdessä kanslian ja eri toimialojen kanssa, joten olemme kehittämisessä riippuvaisia kaupunkiyhteisistä tavoitteista ja toimenpiteistä. Tämä saattaa vaikuttaa kehittämisen aikatauluihin.

Käsittely

10.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Dani Niskanen

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Laura Aalto

Lisätiedot

Minna Paajanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 21162
minna.paajanen(a)hel.fi

Essi Eranka, viestintä- ja markkinointipäällikkö, puhelin: 310 74342
essi.eranka(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

23.05.2022

Asia/9

Tarkastuslautakunta 12.04.2022 § 39

HEL 2021-005369 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2021 sekä hankkia siitä kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot 25.5.2022 mennessä toimitettaviksi kaupunginvaltuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

Lisäksi tarkastuslautakunta päätti perua kokouksensa 19.4.2022.

Käsittely

12.04.2022 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esteelliset: tarkastuslautakunnan jäsen Dani Niskanen. Esteellisyyden syy: Yhteisöjäävi (hallintolain 28.1 § kohta 7)

Tarkastuslautakunnan jäsen Dani Niskanen ei osallistunut arviointikertomuksen aiheiden Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi 2021 ja Liikkumishjelman tavoitteiden toteutumisen käsittelyyn eikä ollut läsnä niitä käsiteltäessä.

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että kappaleeksi kaksi lisätään seuraava: Samalla tarkastuslautakunta päätti perua kokouksensa 19.4.2022.

Tarkastuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen

05.04.2022 Ehdotuksen mukaan

31.08.2021 Ehdotuksen mukaan

11.05.2021 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Minna Tiili, arviointipäällikkö, puhelin: +358931036545
minna.tiili(a)hel.fi

23.05.2022

Asia/10

§ 395

Helsingin kaupungin liittyminen Placemaking Europe -verkoston jäseneksi

HEL 2022-001753 T 04 03 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Placemaking Europe- verkoston kumppanuusmallit

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää Helsingin liittymisestä eurooppalaiseen Placemaking Europe -verkostoon ja jäsenyyden kautta syntyvän kumppanuuden hyödyntämisestä vuosina 2022–2023.

Esittelijän perustelut

Kumppanuus liittyy kaupunkiympäristön toimialalla designjohtajan alaisuudessa vuonna 2022 valmistettavaan ja käynnistyvään kaupunkitilan yhteiskehittämisen eli placemaking-toimintamallin luomiseen Helsingille. Designjohtaja vastaa kaupunkitasoisesta muotoilutoiminnasta sekä muotoilun ja arkkitehtuurin hyödyntämisestä kaupungin kehittämisessä.

Kaupunkistrategian mukaisesti tulevien vuosien yhtenä painopisteenä on julkisen kaupunkitilan ja kaupunkilaiskokemuksen parantaminen. Julkisen kaupunkitilan vetovoimaa lisätään oivaltavan suunnittelun ja kokeilujen keinoin. Placemaking on tässä keskeinen uusi avaus ja kaupunkitilaan liittyvän kokeilu- ja innovaatiotoiminnan mahdollistaja.

Valmistelussa keskeisessä osassa on verokkikaupungeista saatavan tiedon ja parhaiden käytäntöjen keruu. Tähän tarpeeseen vastaa nyt esiteltävä kumppanuus Placemaking Europe –verkoston kanssa. Placemaking Europe on eurooppalainen kaupunkitilojen muotoiluun ja toiminnallisuuteen erikoistunut oman alansa keskeinen verkosto, jonka tavoitteena on edistää merkityksellisempien ja viihtyisämpien kaupunkitilojen syntyä yhteiskehittämisen periaatteita hyödyntäen.

Verkoston toimintaperiaatteena on tuottaa ja testata käytännön työkaluja ja toimintamalleja, jakaa parhaita oppeja ja ajankohtaista tietoa, tarjota keskustelualusta alan toimijoille sekä verkoston kautta tapahtuva yhteiskehittäminen konkreettisten hankkeiden muotoilussa. Verkosto tukee jäseniään aktiivisella markkinoinnilla, sparraamisella ja tuomalla yhteen alan toimijoita erinäisissä tapahtumissa ja työpajoissa.

Kaupungeilla ja muilla organisaatioilla on mahdollisuus liittyä verkoston eri tasoisten kumppanuusmallien kautta. Kumppanuuksien tarkoitus on tarjota konkreettisesta tukea placemaking-hankkeille työpajojen, konsultoinnin sekä koulutusten avulla sekä tehdä kaupunkien placemaking-toimintaa näkyvämmäksi ja yhdistää kaupungeja alan muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa. Tällä hetkellä verkoston aktiivisia kaupunkikumppaneita ovat jo mm. Oslo ja Wien.

Kumppanuusmalleja voidaan räätälöidä kaupungin tarpeisiin sopivaksi ja niihin sitoudutaan 12 kuukauden ajaksi kerrallaan. Kaupunkiympäristön toimiala esittää, että Helsinki sitoutuu ensimmäiseksi kahdeksitoista kuukaudeksi "Main Street Partner"- kumppanuusmalliin, jonka on katsottu olevan Helsingille soveltuvin vaihtoehto (muut vaihtoehdot esitelty liitteessä).

Kumppanuusmallin hinta on 5000 euroa, sisältäen seuraavat edut kaupungille:

1. Kumppaneille suunnatun ryhmän (partner board) jäseneksi liityminen ja mahdollisuus osallistua kahteen ryhmän vuosikokoukseen
2. Vähintään yhden Helsingin kaupungin oman placemaking-työkalun/menetelmän yhteiskehittäminen ja arviointi
3. Placemaking Europe-verkoston edustajien vetämä verkkotyöpaja Helsingin placemaking-menetelmien tueksi ja kehittämiseksi
4. Helsingissä tapahtuva puolen päivän työpaja yhdessä placemaking-kohteessa ja samalla sovittavat asiantuntijatapaamiset (ei sisällä matkakustannuksia ja majoitusta)
5. Kolmen Helsingin placemaking-projektin esittely Placemaking European verkkosivuilla ja uutiskirjeessä

23.05.2022

6. Viisi pääsylippua Placemaking Week Europe -vuositapahtumaan (arvo 200 e per henkilö)
7. Puheenvuoromahdollisuus Helsingin kaupungin johtotason edustajalle Placemaking Week Europe-vuositapahtumassa.
8. Helsingin kaupungin logo virallisena kumppanina Placemaking European verkkosivustolla sekä mahdollisuus hyödyntää verkkosivua viestintäkanavana
9. Käyttöoikeus Placemaking Europe -verkoston yhteiseen tietopankkiin

Kumppanuusmalli tukee kaupungin uutta käynnistyvää toimintaa erityäin kustannustehokkaalla tavalla ja auttaa Helsinkiä myös toimintaan liittyvän kansainvälisen verkoston sekä näkyvyyden luomisessa.

Kaupunginhallitus on joitakin vuosia menetellyt niin, että hyväksyessään uusiin maksullisiin järjestöihin tai verkostoihin liittymisen, se samalla edellyttää luovuttavaksi jostakin aiemmasta samaan toimialaan liittyvästä organisaatiosta. Kaupunkiympäristön toimiala ei 1.3.2022 esittänyt muista toimialan maksullisista verkostoista luopumista esittäessään liittymistä jäseneksi Placemaking Europe -verkostoon ja perusteli esitystään sillä, että kyseinen verkosto liittyy kokonaisuudessaan toimialan uuteen toimintakenttään designjohtajan alaisuudessa. Verkoston kumppanuusmallin vuosimaksu on huomioitu toimialan talousarviossa.

Esittelijä toteaa lisäksi, että kaupungin edun mukaista on edistää vilkkaan kaupunkielämän nopeaa toipumista pandemian jättämästä notkahduksesta. Placemaking Europe -verkosto tarjoaa Helsingille kumppanuusmallin, jolla tuetaan yhteisöllistä kaupunkikehittämistä, matalan kynnyksen osallisuusmahdollisuuksia sekä erilaisia kaupunkikehittämisen työkaluja avoimeen lähdekoodiin perustuen. Se myös lisää Helsingin kansainvälistä näkyvyyttä kaupunkikehittämisessä. Näillä perusteilla ja verkoston kohtuulliset vuosikustannukset huomioon ottaen siihen liittyminen on tarkoituksenmukaista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Placemaking Europe- verkoston kumppanuusmallit

23.05.2022

Asia/10

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Kymp/Talouden tuki

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 01.03.2022 § 123

HEL 2022-001753 T 04 03 01

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle eurooppalaiseen Placemaking Europe -verkostoon liittymistä ja jäsenyyden kautta syntyvää kumppanuutta vuosille 2022–2023.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Salla Ahokas, projektipäällikkö, puhelin: 310 37156
salla.ahokas(a)hel.fi
Hanna Harris, Designjohtaja, puhelin: 310 27932
hanna.harris(a)hel.fi

§ 396

Alueen varaaminen Laajasalosta NCC Suomi Oy:lle ja Niam Oy:lle asuntohankkeiden suunnittelua varten (tontit (AK) 49034/8, 10, 11 ja 12 sekä (LPA) 49034/7)

HEL 2018-010943 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi NCC Suomi Oy:lle (Y-tunnus 1765514-2) ja Niam Oy:lle (Y-tunnus 2129219-6) Laajasalon korttelin 49034 alueita asuntohankkeiden suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue käsittää liitekartan 1 mukaiset kaavaehdotukseen nro 12430 kuuluvat tontit (AKL) 49034/8, 10, 11 ja 12 sekä tulevan suunnitellun pysäköintilaitoksen tontin (LPA) 49034/7. Alueen yhteenlaskettu pinta-ala on noin 7 345 m². Varausalueen mukaisille tonteille on kaavoitettu asuinrakennusoikeutta yhteensä 23 980 k-m², liikerakennusoikeutta 1 450 k-m² sekä pysäköintilaitosta varten 5 740 k-m².
- Varaus on voimassa 31.12.2024 saakka.
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteen 3 mukaisia erityisiä varausehtoja, liitteen 4 mukaisia yleisiä varausehtoja, liitteen 5 yhteisjärjestelysopimusta sekä liitteen 6 ohjetta ”kaadettavat puut ja maamassat (15.10.2021)”.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausaluekartta
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot
- 4 Tonttien yleiset varausehdot
- 5 Yhteisjärjestelysopimus
- 6 Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen ja kaadettavat puut (15.10.2021)
- 7 Hakemus
- 8 Ote asemakaavaehdotuksesta nro 12430

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.05.2022

Asia/11

Otteet

Ote

Varauksensaajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Kaupunkiympäristön toimiala

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakemus ja kaavatontin nykyinen kuvaus

NCC Suomi Oy pyytää 26.6.2018 päivätyllä hakemuksella korttelin 49034 alueiden varaamista asumista sekä pysäköintiä palvelevien asuntohankkeiden suunnittelua ja toteutusta varten. Hakemuksen mukaan kokonaisuus toteutetaan yhteistyössä Niam Oy:n kanssa.

Helsingin kaupunki on käynnistänyt asemakaavan muutoksen nro 12430 Laajasalon kauppakeskuksen alueella, jonka tarkoituksena on kauppakeskuksen korttelin 49034 täydentäminen asuntorakentamisella sekä korttelia palvelevan pysäköinnin järjestäminen.

Kauppakeskuksen tontti 49034/5 on vuokrattu 15.5.2017 allekirjoitetulla pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella NCC Property Development Oy:lle perustettavan yhtiön Kiinteistö Oy Laajasalon uusi Ostoskeskus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

nimiin. NCC Property Development Oy on myynyt Kiinteistö Oy Laajasalon uusi Ostoskeskuksen kaikki osakkeet 19.12.2018 Niam Oy:n edustamalle yhtiölle Niam Core-Plus II Laajasalo Oy:lle. Kaupan ehtojen mukaisesti Kiinteistö Oy Laajasalon uusi Ostoskeskuksen maanvuokrasopimus on kaupanteon yhteydessä siirtynyt kiinteistöyhtiön osakkeiden mukana välillisesti Niam Oy:n hallinnoiman rahaston hallintaan.

Asemakaavan muutoksen nro 12430 voimaantulon myötä on tontin 49034/5 alueeseen kohdistuvaa maanvuokrasopimusta tarkoitus muuttaa siten, että se kohdistuu jatkossa suunniteltuun liikerakennusten ja julkisten lähipalveluiden korttelin tonttiin (KMY) 49034/9. Voimassa oleva maanvuokrasopimus kohdistuu suureen osaan päätöksen kohteena olevaan varausalueesta.

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Neste Markkinointi Oy:n omistama tontti 49018/1, jonka alueelle osittain on tarkoitus toteuttaa korttelin 49034 suunniteltuja tontteja 8–12 palveleva pysäköintilaitoksen tontti (LPA) 49034/7. Kaupunki omistaa suunnitellusta tontista (LPA) 49034/7 osan. Kaupunki on neuvottelemassa Neste Markkinointi Oy:n omistaman tontin osan vaihdosta siten, että kyseinen osa suunniteltua tonttia tulee kaupungin omistukseen, jolloin suunnitellun tontin (LPA) 49034/7 varaaminen esitetylle varauksensaajalle on mahdollista. Varauksensaaja on tietoinen, että kyseisen tontinosan luovuttaminen on mahdollista vain siinä tapauksessa, että se siirtyy kaupungin omistukseen. Lisäksi varauksensaaja on tietoinen siitä, että varauksen voimaantulo edellyttää asemakaavan muutoksen nro 12430 voimaantuloa.

Kauppakeskushankkeen tontin 49034/5 varaukseen on kirjattu NCC Property Development Oy ensisijainen mahdollisuus alueen kokonaisuuden suunnittelusta. Perusteluina tähän etusijaan on kauppakeskushankkeen rakentamisen yhteydessä alueelle jo toteutetut kauppakeskusta ja tulevaa asumista palvelevat yhteiset rakenteet, kuten hissikuilut ja asuntojen pihakansien perustukset. Lisäksi korttelialueen AKL-tontteja palveleva pysäköinti edellyttää yhteistä ratkaisua.

NCC Property Development Oy on myynyt Kiinteistö Oy Laajasalon uusi Ostoskeskuksen kaikki osakkeet 19.12.2018 tehdyllä kaupalla Niam Oy:n edustamalle yhtiölle Niam Core-Plus II Laajasalo Oy:lle. Näin ollen on perusteltua, että Niam Oy on Kiinteistö Oy Laajasalon uusi Ostoskeskus -nimisen yhtiön omistajana ja kumppanina NCC Suomi Oy:n kanssa varauksensaajana.

Sijaintikartta on liitteenä 2. Hakemus ja sen liitteet ovat liitteenä 7. Hakemuksen täydennys on liitteenä 8.

Hallinta- ja rahoitusmuototarkastelu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Suunniteltujen tonttien hallinta- ja rahoitusmuodoksi tulee tontin (AKL) 49034/8 osalta sääntelemätöntä vapaarahoitteista omistusasuntotuotantoa, tonttien (AKL) 49034/10 ja 11 osalta sääntelemätöntä vapaarahoitteista vuokra-asuntotuotantoa ja tontin (AKL) 49034/12 osalta asumisoikeusasuntotuotantoa.

Hallinta- ja rahoitusmuototarkastelu on tehty yhdessä kaupunginkanslian asuminen-yksikön kanssa. Varattavaksi esitettävien tonttien hallinta- ja rahoitusmuodot vastaavat AM-ohjelman mukaista tavoitetta.

Asemakaava- ja tonttiedot

Kaupunginvaltuusto on 30.3.2022 § 79 hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 12430. Asemakaavan muutos ei ole vielä lainvoimainen.

Korttelin 49034 alueelle suunniteltavat asuin-, liike-, työpaikka- ja julkisten palvelutilojen rakentamista ja pysäköintiä palvelevat tontit toteuttavat yhdessä kauppakeskustontin kanssa tiiviin korttelikokonaisuuden, jossa käynti alueelle ja alueen halki on kaavailtu toteutettavaksi ostoskeskuksen hallinnoiman suunnitellun tontin 49034/9 alueelle. Osa varauksen kohteena olevien suunniteltujen asuin-, liike-, työpaikka- ja julkisten palvelutilojen tonttien asuntopihoista on kaavassa suunniteltu sijoittuvaksi kauppakeskuksen tontin 49034/9 kattotasanteelle. Kortteliin suunnitellun pysäköintilaitoksen tontin (LPA) 49034/7 on tarkoitus palvella kaikkien asuin-, liike-, työpaikka- ja julkisten palvelutilojen tonttien käyttöä sekä suunniteltua tonttia (KMY) 49034/9.

Uutta asuinrakennusoikeutta on yhteensä 23 980 k-m², liikerakentamista 1 450 k-m² sekä pysäköintilaitosta varten 5 740 k-m². Alueen pinta-ala on yhteensä noin 7 345 m².

Asemakaavatiedot	
Asemakaavan nro	12430
Hyväksyminen	30.3.2022
Voimaantulo	Ei lainvoimainen
Tontitiedot	
Käyttötarkoitus	Asuin-, liike-, työpaikka- ja julkisten palvelutilojen korttelialue (AKL)
Osoite	Yliskyläntie, Laajasalontie
Tontin nro	49034/8
Pinta-ala	2 592 m ²
Rakennusoikeus	7 960 k-m ² (pääkäyttötarkoitus 7 480 k-m ² ja liiketila 480 k-m ²)
Tontitiedot	
Käyttötarkoitus	Asuin-, liike-, työpaikka- ja julkisten palvelutilojen korttelialue (AKL)
Osoite	Laajasalontie
Tontin nro	49034/10
Pinta-ala	758 m ²
Rakennusoikeus	4 280 k-m ² (pääkäyttötarkoitus 3 740 k-m ² ja liiketila 540 k-m ²)
Tontitiedot	
Käyttötarkoitus	Asuin-, liike-, työpaikka- ja julkisten palvelutilojen korttelialue (AKL)
Osoite	Laajasalontie
Tontin nro	49034/11
Pinta-ala	1 475 m ²
Rakennusoikeus	8 320 k-m ² (pääkäyttötarkoitus 7 890 k-m ² ja liiketila 430 k-m ²)
Tontitiedot	
Käyttötarkoitus	Asuin-, liike-, työpaikka- ja julkisten palvelutilojen korttelialue (AKL)
Osoite	Yliskylän puistokatu, Reposalmentie
Tontin nro	49034/12
Pinta-ala	967 m ²
Rakennusoikeus	4 870 k-m ²
Tontitiedot	
Käyttötarkoitus	Pysäköintilaitoksen korttelialue (LPA)
Osoite	Yliskylän puistokatu, Yliskyläntie
Tontin nro	49034/7
Pinta-ala	1 553 m ²
Rakennusoikeus	5 740 k-m ²

Alueelle on rakennettu voimassa olevan asemakaavan nro 11743 mukainen kauppakeskus, jonka mukainen (KM) tontti 49034/5 on vuokrattu Kiinteistö Oy Laajasalon uusi Ostoskeskus -nimiselle yhtiölle 1.5.2017–31.12.2046 väliseksi ajaksi. Sopimusnumero 24395.

Tontti 49034/5 muodostaa asemakaavan muutoksen nro 12430 voimaan tultua suunnitellun tontin 49034/9 ja suuren osan nyt varattavaksi esitettyjen suunniteltujen asuin-, liike-, työpaikka- ja julkisten palvelutilojen tonttien alueista. Edellisen lisäksi varausalue muodostuu osista kaupungin omistamaa yleistä puisto- ja katualuetta sekä tonttia 49034/2.

Alueelle on laadittu 12.10.2018 allekirjoitettu yhteisjärjestelysopimus, jonka yhteydessä on sovittu suunniteltuja tontteja palvelevista yhteisjärjestelyistä koskien mm. jo rakennetun liikekeskuksen tontin kattotasanteen osan käyttöä tonttien 49034/10–12 piha-alueena. Lisäksi yhteisjärjestelysopimuksessa on sovittu alueelle jo rakennettujen rakenteiden hyödyntämisoikeudesta liikekeskuksen yhteyteen suunniteltujen asuinrakennusten rakenteiden osina. Laadittuun yhteisjärjestelysopimukseen on myös kirjattu osapuolien vastuujaosta rakenteista ja niiden huollosta, sekä tähän liittyvästä osapuolien välisestä kustannusjaosta. Yhteisjärjestelysopimusta tullaan tarvittaessa päivittämään uudishankkeesta johtuvin tarkennuksin.

Tavoitteena on hankkeen toteuttaminen nopealla aikataululla sen jälkeen kun kaavoitus, esirakentaminen ja muut yhteiset suunnittelu- ja kehittämiskäytännöt sen mahdollistavat.

Ote asemakaavasta on liitteenä 9.

Varausehdot

Varauksessa noudatetaan liitteen 3 mukaisia erityisehtoja, liitteen 4 yleisiä varausehtoja, liitteen 5 yhteisjärjestelysopimusta sekä liitteen 6 mukaista ohjetta ”kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittamien sekä kaadettavat puut (15.10.2021)”.

Tonttien varaaminen

Suunniteltujen tonttien varaaminen NCC Suomi Oy:lle ja Niam Oy:lle on perusteltua, sillä kaupunginhallituksen 1.4.2019 § 220 hyväksymien tontinluovutusta koskevien linjausten sekä niitä tarkentavien soveltamisohjeiden kohdan 2.5 ”Asuntotonttien suoravaraukset” mukaan kaupunki voi varata yksittäisiä asuntotontteja ilman julkista hakua tai kilpailua asuntotuotantoon tapauskohtaisesti arvioitavin erityisin perustein.

Kiinteistö Oy Laajasalon uusi Ostoskeskus -nimisen yhtiön vuokra-alueelle tontille 49034/5 ja alueen välittömään yhteyteen, ollaan nyt asemakaavan muutoksella osoittamassa uutta lisärakennusoikeutta asuin-, liike-, työpaikka- ja julkisten palvelutilojen sekä pysäköintilaitoksen toteuttamista varten. Kyseiset alueet muodostavat yhdessä alueelle jo rakennetun kauppakeskuksen tontin 49034/5 kanssa tiiviin korttelikonaisuuden, jossa NCC konserniin kuuluva NCC Property Development Oy on hankkeen toteutusvaiheessa kustannuksellaan toteuttanut osan suunniteltujen tonttien rakentamisen edellytyksinä olevista kauppakeskusta ja tulevaa asuntorakentamista palvelevista teknisistä ratkaisuista.

Suunnitellut tontit ovat siten osa suurempaa alueelle jo rakennettua liikerakennukseen teknisesti liittyvää hankekokonaisuutta, eikä sitä voida tästä irrottaa ilman merkittäviä teknisiä, taloudellisia, toiminnallisia tai vastaavia vaikeuksia tai irrottaminen ei painavien maankäytöllisten tai asuntopoliittisten tavoitteiden vuoksi ole perusteltua.

Lisäksi kyseessä on täydennysrakentamis- ja kehittämishanke, joka kohdistuu suurelta osin hakijoiden hallinnoiman tontin 43034/5 alueelle ja jonka toteuttaminen edellyttää jo olemassa olevien hakijoiden kustannuksella toteutettujen teknisten rakenteiden hyödyntämistä.

Edellä mainituilla erityisillä perusteilla suoravarauksen tekemisen edellytykset täyttyvät.

Varausesitys on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelun sekä kaupunginkanslian aluerakentaminyksikön kanssa. Varaus toteuttaa kaupunkistrategiaa ja kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Lisäksi varaus toteuttaa asuntotonttien suoravaraukselle asetetut edellytykset sekä kaupungin kyseiselle alueelle asettamat asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakaumaa koskevat tavoitteet.

Tonttien myöhempi luovuttaminen ja aluetta koskevan nykyisen maanvuokrasopimuksen muuttaminen

Suunnitellut tontit on tarkoitus luovuttaa myöhemmin kaupunginhallituksen (1.4.2019 § 220) hyväksymien Helsingin tontinluovutusta koskevien linjausten mukaisesti siten, että tontit 49034/7, 8, 10, 11 ja 12 luovutetaan vuokraamalla, joita tontit 49034/8, 10 ja 11 on tarkoitus luovuttaa vuokraamalla osto-oikeuksin.

Tontin 49034/8 varaamista sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon ja tonttien 49034/8, 10 ja 11 varaamista luovutettavaksi vuokraamalla osto-oikeuksin, voidaan pitää perusteltuna sillä asuntotonttien luovutusta koskevien linjausten kohdan 3.3 "Asuntotonttien myynnin tarkentavia periaatteita ja osto-oikeusmenettelyn keskeiset periaatteet" mukaan tontti, joka muutoin luovutettaisiin vuokraamalla, voidaan erityisin perustein luovuttaa myymällä muun muassa silloin, kun kohteen myyminen edistää merkittävästi vuokratun jo rakennetun tontin täydennysrakentamista.

Suunniteltujen tonttien alueen osaan kohdistuu Kiinteistö Oy Laajasalon uusi Ostoskeskuksen pitkäaikainen maanvuokrasopimus, joten kyseessä on alueen täydennysrakentaminen. Varausalue on osa laajempaa hankekokonaisuutta, jossa suunniteltujen tonttien toteuttaminen edellyttää osin liittymistä kauppakeskuksen yhteydessä jo toteutettuihin rakenteisiin. Tämän vuoksi kohde on rakennusteknisesti haastava ja se

23.05.2022

Asia/11

kattaa tavanomaisesta poikkeavia ratkaisuja, jotka lisäävät osaltaan hankkeen kustannuksia. Myös edellä mainitulla perusteella tontin 49034/8 varaaminen sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon sekä tonttien 49034/8, 10 ja 11 luovuttaminen osto-oikeudella on perusteltua.

Suunnitelluille tonteille laadittu asemakaava on viimeistely loppuun saakka siten, ettei näköpiirissä ole sen merkittävää kaavanmuutosmahdollisuuksiin perustuvaa arvonnousua. Näin ollen tonttien 49034/8, 10–11 luovuttaminen osto-oikeudella ei estä eikä vaikeuta kaupungin pitkän tähtäimen kehittämistä, eikä tonttien mahdollinen myöhempi myynti muutoinkaan johda kaupungin kannalta epätarkoituksenmukaiseen tilanteeseen.

Tontit tullaan luovuttamaan markkina-arvoon perustuen. Vuokramäärityksessä noudatetaan kaupunginvaltuuston 2.2.2022 § 22 hyväksymiä periaatteita. Tontin markkina-arvon määrittäminen perustuu puolueettoman arvioijan laatimaan erilliseen selvitykseen tai puolueettoman arvioijan hyväksymään hinnoittelumalliin.

Yksityiskohtaiset luovutusehdot vahvistetaan tonttien maanvuokrasopimusten hyväksymisen yhteydessä noudattaen kaupungin käyttämiä asuntotonttien ja asumista palvelevien tonttien yleisiä luovutusperiaatteita.

Nykyisin tonttiin 49034/5 kohdistuva Kiinteistö Oy Laajasalon uusi Ostoskeskuksen pitkäaikainen maanvuokrasopimus tullaan muuttamaan siten, että se kohdistuu jatkossa vain asemakaavan muutoksen mukaiseen suunniteltuun liikerakennusten ja julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueen tonttiin (KMY) 49034/9.

Täydennysrakentamiskorvaus

Kaupunki ei tule suorittamaan asemakaavan muutoksen toteuttamisen johdosta täydennysrakentamiskorvausta, sillä kaavamutoksesta seuraava tontin rakennusoikeuden määrän lisääntyminen tulee kokonaisuudessaan varauksensaajalle.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251

23.05.2022

Asia/11

maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausaluekartta
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot
- 4 Tonttien yleiset varausehdot
- 5 Yhteisjärjestelysopimus
- 6 Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen ja kaadettavat puut (15.10.2021)
- 7 Hakemus
- 8 Ote asemakaavaehdotuksesta nro 12430

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Kaupunkiympäristön toimiala

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristön toimiala maaomaisuuden kehittäminen ja tonttipalvelu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

23.05.2022

Asia/11

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 03.05.2022 § 282

HEL 2018-010943 T 10 01 01 00

Viite: Reposaarentie, Yliskyläntie, Laajasalontie

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunki varaa NCC Suomi Oy:lle (Y-tunnus 1765514-2) ja Niam Oy:lle (Y-tunnus 2129219-6) Laajasalon korttelista 49034 liitekartan 1 mukaiset tontit asuntohankkeiden suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen ja käsittää kaavaehdotuksen nro 12430 mukaiset tontit (AKL) 49034/8, 10, 11 ja 12 sekä tulevan suunnitellun pysäköintilaitoksen tontin (LPA) 49034/7. Alueen yhteenlaskettu pinta-ala on noin 7 345 m², sijaintikartta liite 2. Varausalueen mukaisille tonteille on kaavoitettu asuinrakennusoikeutta yhteensä 23 980 k-m², liikerakennusoikeutta 1 450 k-m² sekä pysäköintilaitosta varten 5 740 k-m².
- Varaus on voimassa 31.12.2024 saakka.
- Varauksensaaja on velvollinen noudattamaan liitteenä 3 olevia erityisiä varausehtoja, liitteenä 4 olevia yleisiä varausehtoja, liitteenä 5 olevaa yhteisjärjestelysopimusta sekä liitteenä 6 olevaa ohjetta ”kaadettavat puut ja maamassat (15.10.2021)”.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Ilkka Aaltonen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 36441
ilkka.aaltonen(a)hel.fi
Miia Pasuri, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 34439
mii.pasuri(a)hel.fi
Petra Santos, asiantuntija, puhelin: 09 310 31897
petra.santos(a)hel.fi

23.05.2022

Asia/12

§ 397

Valtuutettu Katju Aron toivomusponsi ympärivuotisesta hätämajoituksesta EU-kansalaisille

HEL 2021-007460 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 16.6.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Pellilä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36134
leena.pellila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään ympärivuotista hätämajoitusta EU-kansalaisille kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Katju Aron ehdottaman toivomusponnen:

”Selvitetään mahdollisuuksia vahvistaa yhteistyötä kaupungin maahanmuuttajayksikön ja asunnottomia tukevien järjestöjen välillä, jotta oikeudettomassa asemassa Helsingissä oleskelevien EU-kansalaisten terveydellisiä, sosiaalisia ja oikeudellisia tilanteita saataisiin ratkottua aiempaa paremmin heidän työllistymisensä, asumisensa ja tarvittaessa omaehtoisen kotiinpaluunsa mahdollistamiseksi.”

Sosiaali- ja terveystoimialan maahanmuuttoyksikön keskitetyistä paperittomien palveluista käsin tehdään tiivistä yhteistyötä pääkaupunkiseudulla toimivien järjestöjen kanssa useissa verkostoissa sekä kehittämishankkeissa. Yhteistyötä tehdään myös yksilöhuollon asiakastyössä, mikäli asiakas antaa siihen suostumuksen.

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö tuottaa hätä- ja tilapäismajoitusta ensisijaisesti Euroopan liikkuvalla romaniväestölle sosiaali- ja terveyslautakunnan myöntämällä järjestöavustuksella. EU-kansalainen, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, saa tarpeeseensa perustuen majoitusta paperittomien hätmajoituksessa, joka on järjestetty ostopalveluna Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:ltä.

Hätmajoituksen palvelutarvetta arvioitaessa etsitään yksilöllisiä ratkaisuja asiakkaan tilanteeseen. Tällöin keskitytään perustarpeiden sekä fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn turvaamiseen. Samalla annetaan tietoa EU-kansalaisen rekisteröinnin edellytyksistä sekä tarvittaessa vapaaehtoisesta paluusta kotimaahan. Työnhakuun ja koulutukseen liittyen EU-kansalaiset voivat rekisteröityä työnhakijoiksi ja saada siten neuvonta- ja ohjauspalveluita.

Asiakastyötä tilapäismajoituksessa ja hätmajoituksessa oleville kehitetään yhteistyössä majoituspalveluita tuottavien tahojen kanssa. Vuoden 2021 lokakuusta alkaen on pilotoitu hätmajoitukseen jalkautuvaa sosiaalityötä. Pilotointia tullaan kehittämään edelleen siten, että jalkautuvaan työhön sosiaalityöntekijän työpariksi tulee terveydenhoitaja.

Molemminpuolinen luottamus, monialainen yhteistyö ja sujuva asiakasohjaus asunnottomien ja paperittomien kanssa työskentelevien järjestöjen kanssa on keskeinen tapa turvata ja kehittää ko. asiakasryhmän palveluita. Tällä hetkellä yhteistyö nähdään riittävänä mutta sen toimitusta arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveystoimialan lausunto.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Pellilä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36134

23.05.2022

Asia/12

---

leena.pellila(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

23.05.2022

Asia/13

§ 398

Valtuutettu Silja Borgarsdottir Sandelinin toivomusponsi HUSin kättilöiden työympäristön ja työsuhteiden parantamista korjaavien toimenpiteiden seurannasta

HEL 2021-014081 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 8.12.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 8.12.2021 valtuutettu Silja Borgarsdottir Sandelinin aloitetta kättilöiden työympäristön ja työsuhteiden parantamisesta kaupunginvaltuusto hyväksyi aloitteentekijän ehdottaman toivomusponnen: "Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta, miten sosiaali- ja terveyslautakunta voi käytännössä seurata HUSin kättilöiden työympäristön ja työsuhteiden parantamista korjaavien toimenpiteiden etenemistä."

Kaupunginhallitus toteaa, että kättilöt työskentelevät Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) sairaaloissa. Henkilöstön työympä-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

ristön ja työsuhteiden parantamiseen liittyvät korjaavat toimenpiteet ovat työnantajan eli HUSin vastuulla.

Asiaa ja kehittämistoimenpiteitä on käsitelty Helsingin kaupungin ja HUSin terveystieteiden lautakunnassa. HUS seuraa valmistelemissään toimenpiteiden vaikuttavuutta. HUSista saadut tilannearviot toimitetaan tiedoksi sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnalle.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan lausunto.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.05.2022 § 383

HEL 2021-014081 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Käsittely

16.05.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 26.04.2022 § 87

HEL 2021-014081 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Silja Borgarsdóttir Sandelinin toivomusponnosta koskien kätilöiden työympäristön ja työsuhteiden parantamista:

"Toivomusponnossa edellytetään selvitettävän mahdollisuutta, miten sosiaali- ja terveyslautakunta voi käytännössä seurata HUSin kätilöiden työympäristön ja työsuhteiden parantamiseksi korjaavien toimenpiteiden etenemistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että aloitteessa esille nostettu kätilöiden työskentely tapahtuu Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) sairaaloissa, ja muun muassa henkilöstön työympäristön ja työsuhteiden parantamiseen liittyvät korjaavat toimenpiteet ovat kätilöiden osalta työnantajan eli HUSin vastuulla.

Asiaa on käsitelty Helsingin kaupungin ja HUSin terveystieteiden lautakouksessa 15.12.2021, jossa HUSin edustajat kertoivat valmistelewansa kehittämistoimenpiteitä.

Kun HUS seuraa toimenpiteiden vaikuttavuutta, sosiaali- ja terveystoimiala toimittaa HUSista saadut tilannearviot tiedoksi sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Työympäristöllä ja työskentelyolosuhteilla on merkittävä vaikutus työntekijöiden työhyvinvointiin ja terveyteen. Hyvinvoiva henkilöstö tuottaa asiakaslähtöisiä ja laadukkaita palveluja."

23.05.2022

Käsittely

26.04.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

jäsen Eva Biaudet: Ehdotan että sana "voi" poistetaan lauseesta "Kun HUS seuraa toimenpiteiden vaikuttavuutta, sosiaali- ja terveystoimiala voi toimittaa HUSista saadut tilannearviot tiedoksi sosiaali- ja terveyslautakunnalle."

Kannattaja: jäsen Kati Juva

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Leena Turpeinen

Lisätiedot

Annamari Rinne, työnantajapolitiikan päällikkö, puhelin: 310 24044
annamari.rinne(a)hel.fi

§ 399

Kaupunginvaltuuston 18.5.2022 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 18.5.2022 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

104 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

105 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

106 §, Hallintosäännön muuttaminen, liikelaitosten toimitusjohtajien määräaikaisuus sekä toimivaltuuksien siirto kansliapäälliköltä ja toimialajohtajalta liikelaitosten johdokunnille

Ei toimenpidettä.

107 §, Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon

Ei toimenpidettä.

108 §, AM-ohjelman 2020 seurantaraportti 2022

Ei toimenpidettä.

109 §, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Oulunkylä, asuntotontit 28132/1 ja 28305/15 sekä autopaikkatontti 28132/2)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote varauksensaajalle ja kaupunkiympäristön toimialalle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle ja kaupunkiympäristön toimiala maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palveluille.

110 §, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalotonteille (Oulunkylä, tontti 28231/37 ja 28140/12)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote varauksensaajille ja kaupunkiympäristön toimialalle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle ja kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit – palveluille.

111 §, Merisataman saarten (Eira, Ullanlinna, Kaivopuisto) asemakaavan muuttaminen (nro 12718)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle, Museovirastolle, kulttuuriympäristön suojelu, Väylävirastolle, Hyväksymisestä tiedon pyyntäneelle, kaavamuutoksen hakijalle ja Kympp/Taloudentuelle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, kaupunginmuseolle ja asemakaavoitukselle.

112 §, Myllypuron Karhunkaatajan alueen asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12550)

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle ja Suomen Kaasuenergia Oy:lle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, kaupunginmuseolle, asemakaavoitukselle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ja sosiaali ja terveystoimialalle.

113 §, Vuosaaren Pärnunkatu 6:n asemakaavan muuttaminen (nro 12672)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle, kaavamuutoksen hakijalle ja Kympp/Taloudentuelle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle ja asemakaavoitukselle.

114 §, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite perusterveydenhuollon kiireettömän hoidon jonojen purkamisesta

Ei toimenpidettä.

115 §, Valtuutettu Coel Thomasin aloite simultaanitulkkauksesta kaupunginvaltuuston kokouksissa

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

116 §, Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite luopumiseksi ehdottomasta määräyksestä tarjoilla vain kasvisruokia kaupungin tilaisuuksissa

Ei toimenpidettä.

117 §, Valtuutettu Björn Månssonin aloite liikenneturvallisuudesta linja-autopysäkkejä sivuavien pyöräkaistojen läheisyydessä

118 §, Valtuutettu Petrus Pennasen aloite pienveneilymahdollisuuksien kehittämisestä

Asiat esitellään uudelleen kaupunginvaltuustolle.

119 §, Valtuutettu Matias Pajulan aloite kierrätyspisteiden lisäämisestä pientaloalueille

Ei toimenpidettä.

120 §, Valtuutettu Nina Miettisen aloite yhteiskäyttöisten kuormapyörien käytön edistämisestä

121 §, Valtuutettu Seida Sohrabin aloite roska-astioiden lisäämisestä vilkkaisiin vapaa-ajanviettopaikkoihin

122 §, Valtuutettu Pia Pakarisen aloite Kruunusiltojen raitiovaunukaluston uudelleenarvioinnista

123 §, Valtuutettu Erkki Karinojan aloite Malmin lentokenttäalueen lentotoiminnan mahdollistamisesta kaavoitus- ja esirakentamisaikana

124 §, Valtuutettu Laura Korpisen aloite Malmin lentokentän kiitoradan avaamisesta lentotoiminnalle

125 §, Valtuutettu Petrus Pennasen aloite pystysuuntaisesta robottipysäköinnistä parkkitilan vapauttamiseksi ihmisille ja luonnolle

126 §, Valtuutettu Heimo Laaksosen aloite kaupallispainotteisen lukion perustamisesta

127 §, Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite fysioterapeuttien palkkaamisesta osaksi kouluterveydenhuoltoa

128 §, Valtuutettu Pia Pakarisen aloite laatutekijöiden huomioimisesta päiväkotien ja koulujen pihojen huoltosopimusten kilpailutuksessa

129 §, Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite rintasyöpäseulonnan ulottamisesta 74 ikävuoteen asti

Asiat esitellään uudelleen kaupunginvaltuustolle.

130 §, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite mielenterveysambulanssista

Ei toimenpidettä.

131 §, Valtuutettu Pia Kopran aloite Munkkiniemen uimarannan kohentamisesta

132 §, Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite skeittipuistojen kunnostuksesta

133 §, Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikulan aloite luvallisesta maalauspaikasta Käpylän liikuntapuistoon

Asiat esitellään uudelleen kaupunginvaltuustolle.

134 §, Valtuutettu Jukka Järvisen aloite ulkoliikuntapaikasta Akseli Toivosen kentälle

Ei toimenpidettä.

135 §, Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Seurasaaren uimalan saunahankkeen perumisesta

136 §, Valtuutettu Pia Kopran aloite Talin puistotien varrella sijaitsevan kentän jäädyttämisestä

Asiat esitellään uudelleen kaupunginvaltuustolle.

137 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Kokouksessa jätettyjen aloitteiden osoittamisesta vastattavaksi päätetään erikseen.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 400

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 20.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta

17.5.2022

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

19.5.2022

pelastuslautakunta

17.5.2022

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

17.5.2022

- liikuntajaosto

19.5.2022

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

19.5.2022

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

19.5.2022

- liikenneliikelaitos

18.5.2022

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

23.05.2022

Asia/15

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.05.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 394, 395, 396, 397, 398, 399 ja 400 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 393 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

23.05.2022

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

23.05.2022

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Saara Nirkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Jussi Halla-aho

Daniel Sazonov

Reetta Vanhanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 08.06.2022.